

Оссолінські колекції.

CD – диск виконано в рамках угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Оссолінські колекції.

CD – диск виконано в рамках угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.

Zespół (fond) 103.

ARCHIWUM SAPIEHÓW Z KRASICZYNA

V. ARCHIWUM STANISŁAWA ZAMOYSKIEGO

128. Zamoysciana 1812-1885 (m.in. Papiery osobiste i rodzinne Stanisława Zamoyskiego 1830-1832, obwieszczenia, rozkazy, akta konfederacji generalnej Królestwa Polskiego 1812-1813, listy Adama Czartoryskiego i różnych osób do S. Zamoyskiego). Część 3.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

3. Disques des Papes

20

Dyspnoea

DOMNUS

ADEODATUS

ORDINIS SANCTI BENEDICTI

DEI ET APOSTOLICAE

SANCTAE MUTINENSIS

SS. D. N. GREGORII PAPAE XVI. PRAELATUS

AUGUSTAEQUE ABBATIAE S. SILVESTRI

ABBAS, ET PERPETUUS

CALEFFI

CONGREGATIONIS CASSINENSIS

SEDIS GRATIA

ECCLESIAE EPISCOPUS

DOMESTICUS PONTIFICIO SOLIO ASSISTENS

DE NONANTULA NULLIUS ETC.

COMMENDATARIUS.

Universis, et singulis praesentes litteras inspecturis fidem indubiam facimus, ac testamur, qualiter exhibitis coram Nobis quibusdam sacris Reliquiis, eas ex locis authenticis extractas fuisse, et litteris testimonialibus in probanti forma, ac Sigillo munitas, recognovimus. Ex his vero ea, qua par est, religione venerati, sequentem particulam extraximus, videlicet de

Cassibus Sanctae Philomenae Virginis & Martyris

quam reverenter reposuimus, et collocavimus in Teca *Argentea* figurae ovalis, et crystallo ab anteriori ejus parte munita, et filo serico coloris *rubri* colligavimus, ipsiusque fili capita parvo Nostro Sigillo in cera rubra hispanica impresso pro majori dictae Reliquiae identitate munivimus, facta pio earumdem possessori facultate penes se retinendi, aliis donandi, et in qualibet Ecclesia, Oratorio, seu Capella publicae Christifidelium venerationi, servatis servandis, exponendi. In quorum fidem has testimoniales litteras manu propria subscriptas dedimus, majusque Sigillum Nostrum per infrascriptum SS. Reliquiarum Custodem adponi mandavimus.

Dat. Mutinae ex Episcopali Nostro Palatio hac die
Gratis

20mo

Mensis *Februaris* Anni 1835. Indictione Rom. VIII^{mo}

D. Adeodatus Epus.

Regista A 1204.

D. Ant. Cavani Ceremoniarum Secus

la relique est au cou
attachée au scapulaire

z by reliquiey pashawana
według Swiętoli,

DOMINUS

Bene Pater

14

Comitissa Sophia ^{in Polonia commorans} Kamoyiska S. S. humiliter deprecatur, ut
sibi confessionis, atque communionis sacramento rite instru-
cto indulgentiam plenariam impetrari dignetur, bis uno-
quoque mense, etiam fidelium Defunctorum suffragio,
sacramentam, dum quamlibet adiens publicam Ecclesiam,
Deus, orabit, optata S. S. afferat, ac S. S. E. incolumita-
tem tueatur: vel agrotans illas fundet preces quas
proprius ~~confessor~~ Confessarius indicet. Illud insuper concep-
sum sibi voluit, ut indulg. plenaria in mortis arti-
culo sit valitura, atque ad suos consanguineos, et affi-
nes ad secundum usque gradum inclusive extendatur.

Sumo Dno Vostro

S. Gregorio XVI.

— Ex Audientia Sanctissimi —

— Die 26. Augusti 1691. —

Sumus benigne annuit pro gratia
in omnibus juxta petita, in forma
tamen Ecclesiae consueta et ab Apo-
stolica Sede praescripta. — —

S. Carol. ^{qui} ~~sub~~ ^{scripsit}

Gratias

Agpta Duce

~~Agpta Duce~~

10
L. Galli

La Contessa Sofia Kamoyseki nata Priniyessa Czartowyska di Serfavia ora dimorante in Firenze, essendo versata nelle lettere Umane, e nell' Istoria, e desiderando di sempre più istruirsi supplichevolmente implora dalla clemenza della S. S. la facoltà di poter leggere e ritenerne i libri proibiti, cioè Grammatici, Rettorici, Poetici, Storici, e Scientifici, ed a tale oggetto viene raccomandata da Monsig.^o Arciv.^o di Firenze colla Testimoniale, che inserta si unilia. Orde

Feria Sexta die 22. Julii 1836.

Auctoritate Vni. D. N. Gregori P. VII. nobis commissa si vera sunt expedita promittentes preces prudenti arbitrio et conscientia proprii predictae Oratoris Confessarii pro tempore cum facultatis necessarii, et opportunis permittendi eidem ut illos Libros prohibitos de quibus in precibus posuit legere ac apud se retinere sub custodia tamen ne ad aliorum manus perveniant, quorum Librorum Lectio nem ipsius Oratoris profectui utilis, Religioni autem, et moribus innociam fore Confessarius idem in Domino judicabit. In quorum fidem

N. Th. Antoninus Degola O. P. S. C. I. Servit

Interdum omnino quocumque titulo

No. 191. Cav. Gentili N. A. di T.

La Contessa Sofia Kamoyshi nata Princesse Gartoryska di Ser-
 javia ora dimorante in Firenze rappresenta con profondo esse-
 quio alla S. S. che attesi gli incomodi di salute Essa ed alcun
 altro di sua Famiglia si vedono necessitati di far uso di cibi
 grassi nei giorni vietati, e perciò supplichevole, ne implora
 dalla clemenza della S. S. l'Aplice Indulto, e lo implora
 esteso a tutta la sua Famiglia, Domestici, e commendali
 per evitare il pericolo della promiscuita, quale potrebbe
 aver luogo nonostante qualunque vigilanza nell'essere
 da grasso, e da magro e per tale benigna Indulgenza
 si esibisce pronta a quelle compensazioni, che la S.
 S. giudicherà expediente prescrivergli, ed a tale oggetto
 viene raccomandata da Mons.^o Arcivescovo di Firenze
 colla Testimoniale, che inserta si unifica. Ordes

Rev. 14. die 10. Julii 1836.

Smay C. M. S. Gregorius Div. proo. S. S. in solta dud.
 et S. S. aperiis S. S. iazevita, audita relatione d. sup-
 plicij Sibelli nrae cui haorid Ingra Julia suppraxij
 benignae aumit pro grana pro indigentibus titelo
 male aspectu valetudinis de consilio Confessarii, et
 Medici, saque decaute, remoto scandalo, et solus
 Dejunio Rege.

Quoad alios mandavit rescribi = Non excedere =
 Angelus Argent. S. Rom. et thaly Inq. is
 Notij.

Grat. S.

17. 190 Cav. Gentili B. D. di S.

A Son Excellence

Monsieur le Comte de Zamoyssky

~ ~ ~

Kopia zaświadczenia z Senatu
mojej Nominacyi na Radcę
tajnego rzeczywistego Pułkownika
i rotmistrza wykonanej przyjęci
w Senacie na dzień
23. Octobris 1831.
4. Novembris

№ 144. 9^{ty}
1831

Le Secrétaire de l'Empire, en présentant ses respectueux hommages à Son Excellence M^{te} le Comte Lamoycki, a l'honneur de le prier, de vouloir bien lui faire parvenir une note sur Ses décorations, en indiquant en même temps la classe de chaque ordre, afin de pouvoir insérer le titre complet de Son Excellence dans le Calendrier des adresses.

le 20 Novembre 1831.
à S. E. M^{te} le Comte
Lamoycki.

Le Comte Haecoychi pour satisfaire à la demande
de Monsieur le Secrétaire de l'Empire, à l'honneur
de lui envoyer la note ci-jointe des décorations
qui lui ont été conférées, et le prie de renvoyer ici l'af-
fiance de toute sa haute dévotion.

S. Pétersbourg le 25 Novembre 1831
5 Décembre.

Le Comte Stanislas Haecoychi, ordinaire de l'ambas-
sade est décoré des ordres suivants
en 1798. Il a reçu l'ordre de St. Jean de Jérusalem de S. M.
l'Empereur Paul.
en 1810. La grande décoration de l'ordre des aigles Noires de
S. M. le Roi de Saxe, Grand Duc de Saxe-Weimar.
en 1812. L'ordre de l'aigle Blanc de Pologne de S. M. le Roi de Saxe
en 1812 La grande décoration de l'ordre de St. Stanislas de Pologne de
S. M. le Roi de Saxe
en 1815. L'ordre de St. Alexandre Nevski de S. M. l'Empereur
Alexandre de glorieuse mémoire
en 1820. L'ordre de St. André de même Souverain
en 1831. Les insignes en diamant de l'ordre de St. Michel
de S. M. l'Empereur régnant.

eux leur vis leur

eux
11

eux

eux

Liste des membres du conseil de l'Empire.

Списокъ Членовъ Государственнаго

Собрания. (17)

Le Président Comte Koczubej.

Председатель Графъ Кочубей.

Члены: Les Membres. —

- 1, Генералъ графъ Гуццисауицмеръ Государств. Великийъ князь Михаилъ Павловичъ. Le Grand-Duc Michel.
- 2, Графъ Виттенштейнъ. Le Cte Wittgenstein
- 3, Графъ Осенъ-Сакенъ. — L^{re} Osten-Sacken
- 4, Адмиралъ Мордвиновъ. L'Amiral Morovinoff.
- 5, Графъ графъ Сухтеленъ. Le Cte de Suchtelen.
- 6, Римскій-Корсаковъ. Rimski-Korsakoff.
- 7, Герцогъ Александръ Вуртембергскій.
Le Duc Alexandre de Wurtemberg
- 8, Графъ Аракчеевъ. — Le Cte Arakchejeff.
- 9, Князь Лобановъ-Ростовскій. Le P^{re} Lobanoff-Rostofski
- 10, Адмиралъ Чирковъ. — L'Amiral Ciczagoff.
- 11, Графъ Литта. — Le Cte Litta —
- 12, Князь Толуштинъ. — Le P^{re} Galitsin. —
- 13, Графъ Моисеи. — Le Cte Tolstoi. —
- 14, Науковъ. — Paschkoff. —
- 15, Князь Волконскій. Le S^{re} Wolkonski
- 16, Мумоуи. Tutulmin.
- 17, Эссенъ. Essen.

(17) Мръ Т. Т. Члены, коихъ грамина подпримыи нахощема объ Сноуи. — Nota. Les membres dont les noms sont soulignés se trouvent dans la Capitale. —

- 18., Графъ Строгоновъ. Le Cte Strogonoff.
- 19., Сукинъ. — Sukin.
- 20., Баташовъ. — Bataschoff. —
- 21., Графъ Мамушевъ. Le Cte Tatischeff.
- 22., Бахметевъ. Bachmetieff. —
- 23., Васильковъ. Wasilzkoff.
- 24., Князь А. Толубинъ. Le Ste A. Galitzin.
- 25., Графъ Несселродъ. Le Cte Nesselrode.
- 26., Новосильцовъ. Novosiltzoff. —
- 27., Шушковъ. Siskoff. —
- 28., Графъ Воронцовъ. Le Cte Worontzoff.
- 29., Толемиевъ-Кутузовъ. Toleniszew-Kutuzoff
- 30., Графъ Толь. — Le Cte Toll. —
- 31., Графъ Чернышевъ. Le Cte Czerniszeff.
- 32., Князь Ливенъ. Le P^{te} Lieven. —
- 33., Кушниковъ. Kusznikoff. —
- 34., Сперанскій. Speranski.
- 35., Графъ Канкринъ. Le Cte Kankrin
- 36., Моллеръ. Moller. —
- 37., Графъ Закревскій. Le Cte Zakrefski
- 38., Бенкендорфъ. Benkendorf.
- 39., Оленинъ. — Olenin.
- 40., Энгель. — Engel. —
- 41., Графъ Замойскій. Le Cte Zamoyiski
- 42., Князь Меншиковъ. Le Ste Menzykoff.

- 43.) Хумоло. Chitroff. —
 44.) Князь Даропыкин ² Се^в Долгорукі
 45.) Вулауовъ. Wilamoff. —
 46.) Будовъ. Bloudoff.
 47.) Давуковъ. Daszkoff. —

Ukaz Radzającemu Senatowi

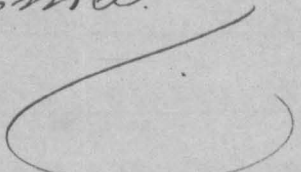
Byłego Prezydenta Senatu Królestwa
Polskiego Hrabiego Lamoyjskiego Najmito-
ściwicy, mianujemy Przewyższonym Tajnym
Radcą,

Na oryginalne rękopis, Jego
Cesarzskiej Mości Ręka,
napisano tak: Mikotaj

Zgodno z Oryginatem

Przepis/ Ubr- Sekretarz A Kruc

Государственный Секретарь, сви-
 дѣтельствуя совершенное поспешіе
 Его Сіятельству Графу Станиславу
 Андреевичу, имѣетъ честь, согласно же-
 ланію Его Сіятельства, препроводитъ
 при семъ списокъ Г. Г. Тенанъ Государ-
 ственнаго Совѣта.

Le Secrétaire (de l'Empire) présente ses hommages
 à S. E. M^r *[illegible]* et à l'honneur de
 lui transmettre, conformément à son desir, la
 liste des membres du conseil de l'Empire.

12 Октября 1831.

Его Сіят: Гр: С. А.
 Замойскому

878.

26

Zeugniß.

Laus freundlicher Mediatel Land II, pag. 99 würde Herr
Herr Graf Lamoißky mit Allerhöchster Aufsehung vom
1. Februar 1808 zum k. k. Lammener amant sind von der er.
militären Abfertigung des vorgeschriebenen Hofdienst-Lides und
Johann, der denselben damals bereits die Platte eines k. k. gese.
man Pächter betriebe.

Nach der vorfindenen Urkunde sei denselben auf die für
die Zulassung der k. k. Lammener amant vorgeschriebenen
Anforderungen nicht gelegt.

Dies wird mit sehr genehmigung Lammener amant des
Herrn Oberstkämmerers Ferdinand Grafen Trauttmannsdorff
unwillig bestätigt.

Vom Oberstkämmerer. Amte
Seiner K. und K. Apostol. Majestät.

Wien am 4. September 1835

Carl Ritter von Stillm

Regierungsamt.

Лекція м'ясопаша. Станітана бр.
Гамойбіце о. Н. падкомарыя.

1885.

Strona 1.

Swiadectwo

nominacyj podkomorzemu

Asiuta hr.

Zamojskiego, o dykt

O B W I E S Z C Z E N I E.

Kommissya Dyrekcyi Billetów Kassowych.

Przenikniona iak wiele Rządowi i powszechności Kraiowéy zależy, aby kredyt Billetów Kassowych żadnemu podpaść nie mógł uszczerbkowi, z powodów ostrożności, któręy w rzeczy téy natury zbytek nawet, w oczach rozsądku nagany ściagać nie może, wymianę Billetów Kassowych do miasta Departamentowego Krakowa przenieść postanowiła, i tamże fundusze Kassy Billetowéy wysłać rozkazała, o czém Publiczność uwiadamiając zapewnia: iż skoro fundusze staną na mieyscu przeznaczenia swojego wymiana Billetów Kassowych na grubą Monetę z równym iak dotąd porządkiem i regularnością natchmiast się rozpocznie.

Dań w Warszawie na Sessyi dnia 31. Miesiąca Stycznia
1813 Roku.

T. Hrabia OSTROWSKI,

Woiewoda Prezes Senatu i Kommissyi.

Drozdowski Sekretarz Kommissyi.

ROZKAZ DZIENNY.

Wodebrany świeżo od Najjaśniejszego Króla Jmci *Neapolitańskiego* Liście, znajduję umieszczone następujące wyrazy, które mam sobie za obowiązek podać do wiadomości 5^{go} Korpusu.

„Przyszła pora, gdzie Naród Polski ostatnie w obronie Ojczyzny swojej i Jej niepodległości powinien czynić usiłowania: — Waszey Xcey Mści zachowana jest szczególnie sława zbawienia oney. — Użyj przeto wpływu swego na współ-Obywatelach, zagrzewając w nich miłość Ojczyzny i męstwo. — Niechay wszystko uzbraja się za wolnością; niechay młodzi Polacy powołani przez Konskrypcyą, spieszą pod znaki, które Bracia ich sławą okryli, — a wszystkie Pułki Polskie, które w téy ostatniéy Kampanii tak świetnie służyły, będą w stanie z równym zaszczytem, następującą otworzyć. — Poprowadzisz ie ieszcze W. Xca Mość przeciw wspólnym naszym Nieprzyaciółom, a nowa Chwała niezawodnie was czeka. — Jeżeli W. Xca Mość oddaiesz sprawiedliwość przywiązaniu moiemu ku sobie i świetnemu Narodowi Polskiemu, wątpić zapewne niebędziesz, iak szczęśliwym będę, głosząc znowu waleczne Wasze czyny..”

Na tak pochlebne dla Woyska Polskiego oświadczenie, w następującej odpisałem osnowie: —

„Oddaiesz W. K. Mość sprawiedliwość Narodowi Polskiemu, gdy oczekujesz po nim wszystko, co tylko połączona z przywiązaniem do Kraiu i niepodległości wdzięczność, uczynić zdoła. Naród ten w tym momencie z największym wysiłeniem stara się wypłacić winny dług Ojczyźnie i Najjaśniejszemu Cesarzowi Jmci, i spodziewam się że i na przyszłość okaże się godnym opieki Zbawcy swojego. — Przekonasz się W.K. Mość że w obronie Ojczyzny Polak nic niezwykłego znajdować trudnym i że same tylko niepodobieństwo kładzie granicę temu, co dla niéy uczynić jest w stanie.

„Tym czasem racz W. K. Mość pozwolić mi umieścić w Rozkazie Dziennym List, który do mnie pisać raczyłeś — Stanie się on nadgodą dla garstki tych, którzy z Orłami i Działami 5^{go} Korpusu wracają do Warszawy, a będąc dla nich zapewnieniem chwały, stanie się dla tych, którzy w ich mają wstępować ślady zachęceniem, które ich nauczy cenić szczęście walczenia pod Rozkazami W. Królewskiéy Mości. „

Ciesząc się z oddawanéy Męstwu Woyska Polskiego sprawiedliwości, nadto lubię wspominać sobie prawdziwe Jego zasługi, ażebym zapomnieć nie chciał, że między świetnymi przymiotami tych, którzy go składają w mniey zupełnéy mierze, stałość i wytrwanie iasniały. Widząc w téy Kampanii Żołnierza Polskiego tak bliskiego doskonałości, z żalem niekiedy spostrzegać mi przyszło, że jeżeli

żadne niebezpieczeństwo ustraszyc go niezdola; znajdują się jednak zawady, które umysł Jego trwożyć mogą, i stać mu się przeszkodą do zupełnego obowiązków swoich dopełnienia. — Zwracając uwagę 5^{go} Korpusu na niedoskonałości jakie się w nim okazały, nie jest moim mniemaniem, żeby w nim były powszechne. — Niechaj ci, którzy tey wady nie czują się winnymi, cieszą się, że im żadney Żołnierskiej nie brakuie Cnoty, ci zaś którzy tylko z niedoświadczenia może, ostatnich towarzyszków swoich Broni, nie dzielili trudów, nie tracą nadziei, że przez prędki powrót i podwoienie pilności, zatrzcć mogą pamięć popełnionego błędu.

Niechaj wszyscy, przekonawszy się z doświadczenia, o szkodliwych nieporządku skutkach, nowej i nieprzerwaney dokładają gorliwości do wszystkich szczegółów służby i Organizacyi w Pułkach, a będziemy mogli się cieszyć pewnością, że iak z chwałą teraz wróciliśmy między swoich, tak wkrótce okażemy, że i na przyszłość, odpowiadając powszechnemu oczekiwaniu; nieskażemy Imienia i sławy POLAKÓW.

*Generał Kommanderujący Naczelnie Piątym Korpusem
Wielkiego Woyska*

JÓZEF XIĄŻE. PONIATOWSKI.

7

Konfederacya Generalna KROLESTWA POLSKIEGO.

Chcąc iak nayspieszniéy oglądać skutki z powołanego Pospolitego ruszenia, a to ile bydź może z naywiększą oszczędnością kosztów Obywaleli, sądzi swoim obowiązkiem ostrzedz Publiczność, iż iako naywięcéy zależy Obronie powszechnéy na spieszném zebraniu się Rycerstwa, tak wszelkie w tym względzie środki odstępujące od przepisów Konfederacyi, iako to opłaty na ubiór i uzbroienie, nie odpowiadają celowi i zamiarom Konfederacyi, i każdy iak przepisano zostało stawiający w takim ubiorze iaki ma, lub dający zastępcę byle stosownym do Art. 4. i 5. Urządzenia Pospolitego ruszenia, za czyniącego zadosyć wezwaniu Konfederacyi uważany bydź winien, i do żadnych innych w tym względzie obowiązków pociąganym bydź nie może.

Działo się w Warszawie na Sessyi Rady Generalnéy Konfederacyi Generalnéy Królestwa Polskiego dnia 21. Stycznia 1813 Roku.

Mieysce Marszałka Seymu i Konfederacyi Jeneralnéy
Królestwa Polskiego Zastępujący.

(podpisano) STANISŁAW Ordynat ZAMOYSKI

Sekretarz Konfederacyi Jeneralnéy
Królestwa Polskiego
KAIETAN KOZMIAN.

Konfederacya Generalna Królestwa Polskiego.

D o W o y s k a

R y c e r z e!

Powracacie na tę część Oczystej Ziemi, przynosząc Współbraciom Waszym w nadgodzie tylu trudów i usilowań, niepożyta sławę i szacunek Wielkiego Wskrzesiciela rodu naszego. Przynosicie więc najdroższe sercom Naszym upominki: — bo kiedy za jednym zawodem dopiąć iedynego ofiar Naszych celusilom Waszym było niepodobna; okazać się iego godnym, i tak na niego zasłużyć, Polakom przystało. —

Waleczność Wasza przepowiedziała Nam te boleśne straty które Oczyszna w zgonie tylu mężnych oplakuie. Przy pierwszym wstępie na plac chlubnych boiów, spoglądając z pychą na iasniejące twarze Wasze woennym zapalem; Izy radości Naszey były wróżbą tych, któremi dziś wieńce slawy Waszey skrapiamy.

Nigdzie niepokonani, a tylekroć zwycięzcy — wy, coście mężnie zniesli przygody sprzysiężonych żywiołów — Witaycie — witaycie ukochane dzieci Oczyszny, najdroższa cząstko Narodu, witaycie Obrońcy Nasi! Pójdźcie na łono rozrzewionych oyców i matek, zagoić chlubne rany, pokrzepić wycieńczone trudami siły. — Wy naszą byliście obroną — Piersi zbrojących się mieszkańców są tarczą odechnieniu Waszemu — a reszta majątków, które z ochotą Oczysznie oddaemy, wracemu zapalowi Waszemu z pościechem nowy zawód otworzy.

Opowiadacie Nam te krwawe walki, te niesłychane trudy, te liczne straty, na które utyskiwać i żalić się, tak słuszne macie prawo — a na wspomnienie żeście ie za Oczysznie ponieśli, znowuż do nich tęsknicie?

Nie Was więc zachęcać należy do wytrwałości, boście iey od lat 20. zadziwionym lądom i morzom wiekami nieznany dali przykład. Jeden to od lat 20. trwa zawód. — Za Polskę to od lat 20. krew się wasza leie — Za Polskę skropiliście nią odległe wyspy. — Polski imie ryli Wodzowie Wasi ostrzami mieczów na twardych Kariru granitach — kiedy im go wymawiać na rodzinnéj ziemi zabroniono. Za Polskę utkwiliście nad Ebrem i Tagiem zwycięzkie proporce — Za Polskę podeptaliście zakrzepłe lodem przestrzenie, i za Polskę ieszcze walczyć będziecie póty, póki nieprzyiaciel nie uzna sprawiedliwosci sprawy naszey, której świętości świat cały zaprzeczyć nam nie może. —

Kiedy wygnancom bez imienia i Oczyszny, gościnną Franków ziemia, stała się przytulkiem, w pośród tylu zmian politycznych, kołysani niepewnością i nadzieją, mogliście się spodziewać, że

przydzie ta chwila, w której Was pod Oczyste chorągwie na ziemi Oyców Waszych zawoła ten sam Bohater świata, który na obcój i oddalony pierwszy Was do zwycięztwa prowadził? — Doczekaliście iey przetrwaniem. — Z rąk Jego odebraliście te orły, te drogie rycerstwa znamiona, których tak dzielnie bronie umieliście — z rąk Jego, byt, — Króla i prawa. Za sprawą Jego bratnia Pogoń iasnieie na tarczach Waszych — a mężnych Litwinów pulki, znowu dzieła Wasze trudy, sławę i nadzieie. W poświęceniu się więc nieograniczonem i w podobnym wytrwaniu, spełnienia losów Waszych oczekujecie.

RYCERZE! Nie Ci są godni wiekować w dziejach obok nieśmiertelnych Macedońskich i Rzymskich hufców, których fortuna na drodze uprzatająca przeszkody, do łatwych przyzwyczaila korzyści; — lecz Ci, co z nią idąc w zapasy, a w miarę przeszkód wzmagał się mężstwem, w miarę nieszczęść niezgiętością umysłu, umieli przetrwać i pokonać i losy i przygody — a stałością swoią saméj fortuny przemogli niestałość. — Przeciwności i nieszczęścia są doświadczeniem ludzi i Narodów — w nich się okazuje ich wielkość, w nich cała ich wartość. —

RYCERZE! Wpatrują się w Was młodzi broni Towarzysze — bądźcie im wzorem na téj nowéj dla nich drodze. — Służby Nasze są wspólne — To, cośmy przed oltarzem Oczyszny zaprzysięgli, Wyście na placu wojny powtorzyli. — My więc czynnością i poświęceniem wszystkiego na głos święty Oczyszny — Wy mężstwem i wytrwaniem dodając zasługi do zasług, sprawę Potomstwa Naszego do kresu doprowadźmy. —

Działo się w Warszawie na Sessyi Rady Jeneralnej Konfederacyi Jeneralnej Królestwa Polskiego dnia 8. Stycznia 1813. roku.

Mieysce Marszałka Seymu i Konfederacyi Jeneralnej
Królestwa Polskiego Zastępujący.

(podpisano) STANISŁAW Ordynat ZAMOYSKI.

Sekretarz Konfederacyi Jeneralnej
Królestwa Polskiego
KAIETAN KOZMIAN.

10

KONFEDERACJA JENERALNA

Krolestwa Polskiego.

R O D A C Y !

Niedawno wzywaliśmy Was do nadzwyczajnych ofiar — ale te acz wielkie, mierzonymi były do pomysłności oręża zwyciężkich Woysk Wskrzesiciela Naszego. Wy, coście przysięgli umrzeć lub rozdartą Polskę przywrócić — czuliście to wraz z nami, że póki w żyłach naszych krew Polska płynie, ieszcześmy nie wszystko dla niéy uczynili. Znadzwyczajnymi wypadkami wojny przyszła ta potrzeba, — bezpieczeństwo Ojczyzny — honor Narodu, — nasza powinność, — wspólna przysięga, o nią woła. —

SZLACHTO POLSKA! do koni i oręża. — Idzie Nam o wszystko, — idzie o Ojczyznę, — idzie o byt Nasz — o los potomstwa naszego. — Oto dla Ciebie pole stać się wrodzoną tobie walecznością przedmurzem zagrożonéy Ojczyźnie — dla ciebie wesprzeć na chwilę szeregi Rycerskie, i mężnym przetrwaniem doczekać téy pory, w którą Wielki Wskrzesiciel Polski stanie znowu na téy ziemi z tą samą ogromną potęgą odzyskać odstąpione ostréy porze roku korzyści —

SZLACHTO POLSKA! do koni i oręża — Nie nowy to głos słyszysz, — słyszeli go tyle razy Oycowie Wasi — ile razy nagłe Ojczyzny potrzeby wymagały krwi i życia wszystkich iéy synów. — Zdawnych to praw, — z dawnych zwyczajów, — z dawnych i świętych Przodków Waszych ustaw, spoiście najsławniejszy związek, z tych samych ustaw dług przeięty wypłaćcie.

SZLACHTO POLSKA! Krwi tylu Bohatyrów, — pokaż się godną Przodków, dowiedz, że dziedzicząc przez nich zasłużone zaszczyty, masz do nich prawo przez podobne zasługi. — Powstańcie Potomkowie Czarneckich! i sprawcie, aby związek Nasz terazniejszy tak iak niegdyś Tyszowiecki, przy Królu — Wierze — i prawach Narodowych zawarty, stał się iak tamten Ojczyzny zbawieniem. Powstańcie Rycerze Lanckorońy i Częstochowy — którzyście w minionym wieku nie z dobranym żołnierzem i nie z wyćwiczoném Rycerstwem — lecz z orszakami mężnéy Szlachty — zastępując naukę karnością — obroty przezornością. — Sztukę meztwem — z tym samym nieprzyjacielem kilkoletnie toczyli boje — Mianujemy Wam Jeneralnym Regimentarzem Xięcia Józefa Poniatowskiiego Naczelnego Wodza Woysk Narodowych, na którego wspomnienie obudzaia się w sercach Polskich te same uczucia — które wzniecać w nich zwykły pamiątki najsławniejszych Wodzów Dzieiów Naszych, te same nadzieie, które Ojczyzna w naytrudniejszych losów swoich Epokach w doświadczonych swoich Meżach pokładała, — Obronę kraiu — miłości iego do téy Ojczyzny — meztwu i talentom powierzamy. — Bo komuż słuszniejzem prawem należy zaszczyt przewodzić Szlachcie Polskiej, iak temu który Lud Polski i Ojczyznę naywyższym okrył zaszczytem? Dodaemy Mu za Vice Regimentarza Xięcia Eustachiego Sanguszkę, którego meztwo w trzech Woynach doświadczonę, a przywiązanie do téy Ojczyzny z wielkich ofiar całej Polszcze znane, do powszechnéy zaleca ufności.

Gromadźcie się pod chorągwie Marszałków po Ziemiach i Powiatach, gromadźcie się podług przepisów które Wam ogłaszamy, — krótka posługa Wasza prócz chwały droższéy Polakowi nad wszystkie upominki, nie będzie bez nagrody. — Czekaia Was zaszczyty. — Czekaia od wdzięcznéy Ojczyzny dary. — Letnia pora wróci Was domowym zagrodom — wróci spokojnéy rolniczéy pracy. — To Wam w Imieniu téy saméy Ojczyzny przyrzekamy — w której Imieniu téy ważnéy pomocy od Was wymagamy — Gromadźcie się z pospiechem, — a celuiąc ochotą, — meztwem, — karnością i zapalem, — pokażcie zadziwionéy Europie, że ci, którzy dotąd krew za Polskę lali, maia całą krew Polską dla niéy.

URZĄDZENIE

podług którego

Pospolite ruszenie stawić się ma.

Konfederacya Jeneralna Królestwa Polskiego. Ostrzeżona przez Radę Ministrów o nagły potrzebie Ojczyzny — z mocy i władzy daney sobie aktem Konfederacyi Generalnéy, a mianowicie Artykułem 2gim 10tym tegoż Aktu — postanowiła zwołać Pospolite ruszenie podług następujących prawideł:—

1. Każdy Szlachcic osiadły z tego Powiatu, w którym do księgi Obywatelskiéy jest zapisany, ma wsiadać na koń, lub swoją osobą, lub też przez zastępcę —
2. Każdy Mieszkaniec posiadający Dobra ziemskie, chociażby nie był Szlachcicem; — Każdy Dzierżawca Dóbr Ziemskich i Narodowych, iakiegokolwiek rodzaju i prawa podpada pod ustawę Artykułem poprzednim obiętą. —
3. Ani wiek ani Urząd, ani żadna inna przyczyna, prócz aktualnéy służby woyskowej, nie uwalnia od obowiązku stawienia się na Pospolite ruszenie, osobiście lub przez zastępcę. —
4. Po tych, którzy osobiście stawiają się do obrony Ojczyzny, nie wymaga się ani iednakowego Ubioru, ani iednakowéy broni, ani też koni wzrostu używanego do służby woyskowej. — Każdy ma wyiechać na koniu, iakiego może posiadać; — w ubiorze, na iaki go stać; — i uzbroiony iak bydz może naylepiéy — a przynaymniéy w pike,
5. Ci, którzy za siebie dostawiają zastępców, powinni ich na zdrowych koniach, bez względu na wzrost i lata dostawić. — Nadto uzbroiwszy tychże zastępców w sposób opisany powyżéy, mają im dostarczyć takiego odzienia, któreby ich od ostrości pory zimowéy ochronić mogło. —
6. Stosownie do praw i zwyczajów Ojców Naszych, Regimentarzem Generalnym zwołanego pospolitego ruszenia, przez niniejszy Uniwersał mianujemy — Xięcia Jozefa Poniatowskiego Ministra Woyny Xięstwa Warszawskiego i Naczelnego Dowodzcę woysk Polskich etc. Chcąc Mu przez to okazać nietylko dowód wdzięczności na którą sobie u całego Narodu Polskiego w licznych przygodach zasłużył; — lecz nadto chcąc Go przeświadczyć przed obliczem całej Europy o Naszém nieograniczonym zaufaniu, iakie w Jego gorliwosci, talentach i Cnocie Obywatelskiéy pokładamy. — któremu ku pomocy i wyreczeniu się, z powodu licznych i znakomitych zatrudnień, iako Vice-Regimentarza, Xięcia Eustachego Sanguszkę przydajemy. —
7. Regimentarz Generalny terazniejszy mając naczelne dowodztwo nad Woyskiem liniowém, mieć go oraz będzie nad Pospolitem ruszeniem z pełnością władzy i powagi Wodza naczelnego siły zbroynéy. — W przypadku potrzeby zastępuje go Vice-Regimentarz — Obydwa w okolicznościach tyczących się Pospolitego ruszenia, z Radą Generalną Konfederacyi Generalnéy znosić się będą. —
8. Na Marszałków pospolitego ruszenia pod hasłem Konfederacyi zwołanego, mianujemy następujących Obywateli, iako tych, którzy są słusznie zaszczytzeni Naszą i Wspolobywateli ufnością.
Na Warszawskiego Ur. Antoniego Grabińskiego Prezesa Trybunału Cywilnego 1ey Instancyi Departamentu Warszawskiego —
Na Krakowskiego Ur. Alexandra Walewskiego Posła Powiatu Krakowskiego.
Na Poznańskiego Ur. Wiktora Szóldrskiego Sędzię Apellacyinego Xięstwa Warszawskiego. —

- Na Kaliskiego Ur. Skorzewskiego Jenerała.
 Na Radomskiego Ur. Onufrego Popiela Posła Powiatu Sandomirskiego.
 Na Bydgoskiego Ur. Słubickiego Radzcę Głównéy Izby Obrachunkowéy
 Xięstwa Warszawskiego. —
 Na Lubelskiego Ur. Radziwińskiego Radzcę Prefektury Departamentu Lu-
 belskiego. —
 Na Płockiego Ur. Glinkę Podkomorzego. —
 Na Łomżyńskiego Ur. Franciszka Orsettego. —
 Na Siedleckiego Ur. Jana Niemirę Posła Powiatu Siedleckiego. —
9. Regimentarz Generalny w celu spiesznego zebrania i Urządzenia Pospo-
 litego ruszenia przeznaczy Rotmistrzów i Chorążych, ograniczając ich
 liczbę w miarę potrzeby, którą mu Marszałkowie przedstawią.
 10. Marszałkowie są pod bezpośrednią Władzą i rozkazami Regimentarza
 Generalnego lub Vice Regimentarza. —
 11. Natychmiast po odebraniu wezwania i rozkazów od Regimentarza Ge-
 neralnego, Marszałkowie udadzą się do miejsca w obrębie swego
 Urzędowania, które za najstosowniejsze ku spiesznemu zebraniu Po-
 spolitego ruszenia uznają — a wysłają w inne miejsca, gdzieby się sa-
 mi udadź nie mogli, Rotmistrzów i Chorążych, którzy im w ich czyn-
 nościach będą na nieustannéy pomocy. —
 12. Władze miejscowe na wezwanie Regimentarza dostarczać będą Zy-
 wności i kwater Pospolitemu ruszeniu — a wszelkiey pomocy Mar-
 szałkom, Rotmistrzom i Chorążym. —
 13. Marszałkowie — Rotmistrze i Chorążowie pospolitego ruszenia we
 wszelkich okolicznościach znosić się mają z Władzami miejscowemi i od
 nich żądać pomocy — lecz w to wszystko, co jest udziałem Władz
 Administracyjnych wdawać się bynajmniéy nie mogą. —
 14. Marszałkowie w czasie Urzędowania, mają stopień odpowiadający ran-
 dze Generałów Brygady: — Rotmistrze Szełów Szwadronu a Chorążo-
 wie, randze Kapitanów — Wszyscy przez ciąg Urzędowania swego
 używać będą znaków, iakie im Regimentarz przepisze. — Rangi ato-
 li te nie dają im prawa do kommenderowania Woyskiem liniowém, i
 wpołączeniu siły zbroynéy, Kommenda zawsze przy oficerze Woyska
 liniowego zostawać będzie. —
 15. Lubo z obowiązków dawnych praw i zwyczajów, a mianowicie Ustaw
 Pospolitego ruszenia w Polsce, sama tylko Szlachta osobiście lub
 przez Zastępców do Pospolitego ruszenia obowiązana zostaje; — wolno
 jest przecież Marszałkom przyjmować pod znaki pospolitego rusze-
 nia ochotników z mieszkańców Nieszlachty, którzy się stawiają uzbro-
 ieni na swoich koniach. Takowi ochotnicy, oprócz wdzięczności Oy-
 czyzny, która się im iak nayuroczyściéy zaręcza, gdy po odbyciu po-
 spolitego ruszenia złożą chlubne dla siebie świadectwa dowódców
 pod któremi służyli, — do szlachectwa zaszczytów i nadgród nabędą
 prawa,
 16. Będzie postanowiony znak honorowy pod imieniem Konfederacyi —
 Każdy, który w służbie pospolitego ruszenia, wytrwa do końca, mieć
 będzie do niego prawo. — Nieszlachetne iednak postępowanie, stano-
 wić będzie wyłączenie od takowéy ozdoby — Akt oddzielny okryśli
 iéy urządzenia —
 17. Rada Generalna Konfederacyi Generalnéy udała się do Rządu w celu
 wyznaczenia gruntów z dóbr Narodowych, które rozdane będą po ukoń-
 czeniu Pospolitego ruszenia, między zasłużonych i najeźniejszych —
 lub wdowom i potomstwu tych, którzy w boiu chwalebnie polegą. —

Takowe nagrody będą wydzielone przez Radę Generalną na przedstawienie Regimentarza Generalnego. —

18. Nadto obowiąznie się Rada Generalna temu z Marszałków, który 1000 koni Pospolitego ruszenia nappierwszy wystawi, i do użycia Regimentarzowi odda; wyiednać od Rządu 10,000 złot. polsk. dochodu w ziemi.
19. Ninieysze Pospolite ruszenie ulega rygorowi praw wojskowych. Ktoby się przeto ważył pod jego pozorem, nie będąc upoważnionym ani przez Regimentarza, ani przez Vice-Regimentarza, ani przez którego z Marszałków zbierać zbrojne kupy; — uważany będzie za burzyciela spokojności publiczney i iako taki, oddany surowości prawa zostanie. —
20. Ninieysze Pospolite ruszenie, zwołuje się iedynie dla obrony granic kraju od napadu nieprzyacielskiego, i skończy się z ustaniem niebezpieczeństwa napadów. — Oddalać się z służby bez pozwolenia Regimentarza nikt nie może pod karą praw wojskowych. — Czas, od którego Pospolite ruszenie zaczynać się ma, oznaczonym zostanie przez Ordynans Regimentarza Generalnego do Marszałków wydane.
21. Gdyby kto z Pospolitego ruszenia po dopełnieniu czasu oznaczonego w artykule poprzedzającym pragnął wejść w służbę wojska liniowego; — Regimentarz Generalny iako Wódz Naczelny wojska, przywoity mu stopień naznaczy, mając wzgląd na zasługi położone w Pospolitem ruszeniu.
22. Gdy Pospolite ruszenie uczyni wielu Obywateli niesposobnemi do załatwienia processów, i pilnowania zwyczajnego biegu Sądownictwa; — przeto staraniem będzie Rady Generalney; iżby na czas trwania tego Pospolitego ruszenia, Juristitium, czyli zawieszenie zwyczajnego biegu Sądownictwa, podług prawideł przez Władzę Rządową okryślć się miały, ogłoszonem przez tę Władzę zostało. —
23. Marszałkowie szczególni strzedz się będą, przez zgromadzenie Pospolitego ruszenia, nie stawać się przeszkodą pobieraniu konskrypcyonistów Gwardyi pieszej i konney — tudzież konnicy lekkiej, przez Rząd nakazanemu.
24. Ninieysze ogólne urządzenie zostanie dopełnione szczególnymi rozkazami Regimentarza Generalnego, który przedsięweźmie niezwłocznie środki do ogłoszenia onego przez Władze Rządowe. — Tym końcem wszyscy Urzędnicy tak cywilni iak i wojskowi, tak duchowni iak i świeccy, podadzą je przez wszelkie używane sposoby do powszechney wiadomości, i nieoszczędzą starań i zachęceń, ażeby iak nayspieszniej wykonaniem zostało. —

Działo się w Warszawie na Sessyi Rady Generalney Konfederacyi Generalney Królestwa Polskiego dnia 20. Grudnia 1812.

Mieysce Marszałka Seymu i Konfederacyi Jeneralney Królestwa Polskiego zastępujący

(podpisano) Stanisław Ordynat ZAMOYSKI.

Sekretarz Konfederacyi Jeneralney

Królestwa Polskiego

KAJETAN KOZMIAN.

A K T

Konfederacyi Generalnëy.

Zgromadzeni na Sejm do Warszawy i w pełnym zbiorze grono Sejmowe składający, w porze dzisiejszëy, kiedy wszystko, co nas otacza nadzwyczajnym zdumiewa widokiem a krzepiac wrodzoną sercom naszym miłość Ojczyzny, ostrzega że Narod cały dzielnych od Nas oczekuje przedsięwziąć, że Swiat ma na Nas zwrócone oczy, że potomność sądząc podług spraw Naszych wyda o Nas bezstronny wyrok błogosławieństw lub potępienia; chcąc gruntownie rozważyć i zgłębić, całą wielkość tak ważnëy chwili, powierzyliśmy wyznaczonëy umyślnie Deputacyi aby Nam przedstawiła stan rzeczy tudzież środki ziszczenia iednomyślnych życzeń i korzystanie z wydarzonëy od Nieba pory, nayskuteczniëy zapewnić mogące. — Stało się za dość spodziewaniu Naszemu; Deputacya w zdanëy sprawie w dniu dzisiejszym, wystawiła wiernie i czucia Nasze naygorętsze i nayswiętsze prawa Narodu Polskiego, wskazując razem ku czemu i iaką drogą dążyć Nam należy. — Ogłaszając przeto uroczyscie, iż rapport wspomniony w całëy swoiëy osnowie, iest zbiorem i składem, iednomyślnych zdań i chęci Naszych i odwołując się do obszerniejszych wyluszczeń w tymże raporcie zawartych, kiedy Nam iest naydostateczniëy dowiedziono, że zapewnienie ścisłëy Narodu iedności, przez spoienie ogniwa i węzła Narodowego iest środkiem co do potrzeby nieuchronnym, co do skuteczności niewatpliwym, postanowiliśmy połączyć się nieodwlocznie w związek Generalnëy Konfederacyi. — Aby zaś tém iawniëy i wyraźniëy wskazać, czystość i świętość pobudek, celów i przedsięwzięć Naszych, oświadczamy nayuroczyściëy, przed Bogiem, światem i całym Polskim Narodem, iż niosąc to iedynë hasło, to iedynë w sercach pragnienie, aby rozdartë nayniesprawiedliwszym gwałtem części Ojczyzny nazad w iedno ciało spojic i wrócić ią dawnemu iëy bytowi i szczęściu, a w tym zamiarze łącząc się w związek Generalnëy Konfederacyi pod stwierdzeniem i powagą Nayiasniejszego Frederyka Augusta Króla Saskiego, Xiążęcia Warszawskiego, szczęśliwie Nam panującego, pod styrem i laską, pełnego lat, cnót i zasług, po całëy ziemi Polskiëy znanego, kochanego i szacowanego Męża Xiążęcia Adama Czartoryskiego Posła Warszawskiego, Generała ziem Podolskich, stawamy przy świętëy wierze Ojców Naszych Katolicko -Apostolskiëy Rzymskiëy, którą na zawsze religią Rządową mieć pragniemy, przy sprawiedliwëy i równëy dla wszelkich odmiennych wyznań tolerancyi, którëy pierwszy przykład dali Przodkowie Nasi, w porze, gdy w całëy Europie naykrwawsze o Religią toczyły się woyny, przy dostoiënstwie i władzy Tronu, przy prawach Narodowych i tëy Ducha Narodowego czystości i sile, która przetrwała nayokropniejsze burze i klęski i iak właściwa Polaków cecha, naydalsze wieki przetrwać powinna.

W takim sposobie, krokami prawości do naychwalebniejszego dążąc zamiaru, pomni na przeszłych czasów żalosne zdarzenia, sądziemy powinnością Naszą naywyraźniëy zapewnić, iż tworząca się w dniu dzisiejszym Generalna Konfederacya zbaczać nie będzie do tych nadużyć które Ojczyznę śmiertelne zadawały ciosy. Nie otworzy się w iëy łonie kuźnia sancitów i kommissyi prywatnych, na zysk iednych, na przesładcwanie drugich, na krzywdę wszystkich; i kiedy wskreszenie bytu Ojczyzny pierwszą iest potrzebą i pierwszym celem, kiedy na to Konfederacya całą baczość i wszystkie chce obracać starania aby przygarniac braci wracających na łono Ojczyzny i odzyskane iednoczyć krainy, odrywać się ona nie będzie

do zasług i sławy otwiera pole. — Podamy więc Sobie wierne i braterskie ręce, a Nieba sprawiedliwe, cnotliwym usiłowaniom nie ubliżą nagrody i przyspieszą szczęśliwą chwilę, gdzie bratnia Pogoń obok z białym orłem znowu rycerskie tarcze i narodowe znaki ozdobi, gdzie na żyznych Wołynia niwach, na rozległych Podola i Ukrainy równinach głos radośny powtarzać będzie: Żyć Ojczyzna! żyć Polska!

Z tych przeto powodów stanowimy co następuje:

A R T Y K U Ł 1.

Seym wiąże się w Konfederacyą Generalną Polski.

A R T Y K U Ł 2.

Konfederacya Generalna Polski sprawując w całej rozciągłości władzę służącą powszechnemu Narodowemu związkowi, oświadcza: iż Królestwo Polskie iest przywrócone i Naród Polski na nowo w iedno ciało połączony.

A R T Y K U Ł 3.

Będą zwołane w całym Xięstwie Seymiki końcem przystąpienia do Konfederacyi. Akty przystąpienia Seymików przesłane będą Radzie Generalnéy Konfederacyi.

A R T Y K U Ł 4.

Wszyscy Polacy są wezwani i upoważnieni do wiązania się w Konfederacyą bądź pojedynczo bądź łącznie i do przesyłania w iak najkrótszym czasie akcessów swych Radzie Generalnéy.

A R T Y K U Ł 5.

Wszystkie części ziemi Polskiéy są wezwane do wiązania się w Konfederacyą w miarę iak oddalenie się nieprzyjaciela poda im do tego sposobność. Są razem wezwane do zgromadzenia natychmiast Seymików, które wysła Delegowanych do Rady Generalnéy dla złożenia akcessów. Ci Delegowani staną się członkami Seymu skonfederowanego.

A R T Y K U Ł 6.

Wszyscy Omcycerowie, *Bołniewa*, Urzednicy Cywilni i Woyskowi rodem Polacy i mieszkający na ziemi Polskiéy, niesprawiedliwie przez Moskwę zatrzymywani, są powołani z nakazem opuszczenia służby tego mocarstwa.

A R T Y K U Ł 7.

Wszyscy Woyskowi będą umieszczeni pod Choragwiami Polskimi, a Urzednicy mogą bydź umieszczeni na odpowiadającym stopniu w Administracyi Polskiéy.

A R T Y K U Ł 8.

Wszystkie władze Duchowne, Cywilne i Woyskowe, ogłoszą każda w swym obrębie, wiadomość o utworzeniu się, o duchu i celu Konfederacyi. Tym końcem, Biskupi wydadzą listy Pasterskie, Prefekci, Podprefekci, Prezydenci Muncypalni, Burmistrze i Woyci prześlą swym podwładnym wszystkie akty tyczące się Konfederacyi, a mogące wyświecić ducha Narodowego w téy części kraiu która ich staraniu iest poruczona. Wszyscy naczelnicy i dowódcy Korpusów woyskowych, również sobie postąpią względem swych podkomendnych.

A R T Y K U Ł 9.

Wszyscy członkowie Seymu skonfederowanego, którzy nie należą do składu Rady Generalnéy wzwyż wspomnianéy, są upoważnieni do udania się do swych domów, dopóki na nowo zwołanemi nie zostaną i Konfederacya oczekuje po ich Obywatelskiéy gorliwości, którey tak znakomite dali świeżo dowody, iż w tym przeciągu pracować będą, każdy w swéy stronie, nad rozszerzeniem patriotycznych chęci swych współobywateli.

A R T Y K U Ł 10.

Konfederacya przelewa, na czas swéy limity, całą swą władzę Radzie Generalnéy w swym składzie wybranéy, w Warszawie za-

siadać mającý i złożoný z następujących członków:
Wgo Stanisława Ordynata *Zamoyskiego* Senatora Woiewodę.
Wielebnego Jana *Gołaszewskiego* Senatora Biskupa Wigierskiego.
U Ur. *Alexandra Linowskiego* Radzcę Stanu.
Marcina Badeniego Radzcę Stanu.
Antoniego Ostrowskiego Posła z Powiatu Brzezińskiego.
Frederyka Hrabie Skórzewskiego Posła z Powiatu Bydgoskiego.
Joachima Owidzkiego Posła z Powiatu Lubelskiego.
Franciszka Wężyka Posła z Powiatu Bialskiego.
Franciszka Hrabie Lubińskiego Deputowanego z Powiatów Szkalnierskiego i Hebdowskiego.
Xdza Karola Skórkowskiego Deputowanego z miasta Krakowa.
Kajetana Koźmiana Sekretarza Konfederacyi generalnéy Referendarza w Radzie Stanu.

A R T Y K U Ł 11.

Komplet konieczny do posiedzeń Rady generalnéy oznaczony iest w liczbie Osób pięciu.

A R T Y K U Ł 12.

Sekretarz generalny mieć będzie głos stanowczy.

A R T Y K U Ł 13.

Wszystkie władze Administracyjne, sądowe i wojskowe pozostaną przy swém urzędowaniu.

A R T Y K U Ł 14.

Będzie wysłana Deputacya do Najjaśnieyszego Króla Jegomości Saskiego Xiążęcia Warszawskiego, z prośbą aby raczył przystąpić do Konfederacyi generalnéy Polski.

A R T Y K U Ł 15.

Będzie wysłana także Deputacya do Najjaśnieyszego Cesarza Francuzów Króla Włoskiego, dla złożenia Mu aktu Konfederacyi i z prośbą aby raczył osłonić swą potężną opieką kolébkę odradzającą się Polski.

A R T Y K U Ł 16.

Konfederacya obowięzuie się uroczyście w obliczu Nieba i ziemi i w imieniu wszystkich Polaków, iż doprowadzi do końca i przez wszelkie sposoby iakie będą w iéy mocy, uzupełnienie wielkiego dzieła, które dziś rozpoczyna.

A R T Y K U Ł 17.

Konfederacya oświadcza; iż w niniejszych okolicznościach, gdy wszelkie iéy prace i wszelkie iéy życzenia dążą iedynie do przywrócenia Oyczyzny i do poiednoczenia wszystkich iéy części; nie będzie mogła uważać za dobrego Polaka i za dobrego Obywatela, tego, któryby chciał wyszukiwać w przeszłości powodów do czynienia zarzutów lub wprowadzania iakiegożkolwiek rozdziału, jedném słowem, tego, któryby się dopuścił iakiegokolwiek kroku, mogącego rzucać nasiona niezgody pomiędzy iednoczącą się rodzinę.

A R T Y K U Ł 18.

Ministrowie mają sobie poleczone, każdy w swym obrębie, podanie do wiadomości, bądź przez pisma publiczne bądź inną drogą wszelkie akty wydane przez Konfederacyą lub do niéy przesyłane.

PROGRAMMA

Ceremonii i porządku przy Exportacyi Zwłók ś. p. J.
W. GUTAKOWSKIEGO Woiewody Prezesa Senatu.

Dnia 4 Grudnia o godzinie w pół do piątej po południu zgromadzą się, w Pałacu zmarłego na Grzybowie, gdzie ciało nieboszczyka jest wystawione, Senat, Rada Stanu i wszystkie Władze Rządowe żałobno przybrane.

Część Garnizonu stosownie do dyspozycyi Władz Wojskowych użyta będzie dla dodania okazałości temu żałobnemu obchodowi.

Duchowieństwo od Kościoła S. Krzyża zacząwszy, stać będzie w kolei.

Skoro wszyscy w miejscu wzywż rzeczonym zebrani będą, Karawan z Zwłokami zmarłego o godzinie 5 ruszy z miejsca przez ulicę Koński Targ, za nim w pojazdach Familia, Senat, Rada Stanu i inne Władze w kolei zwykley porządkiem postępować będą, aż do Kościoła S. Krzyża.

Gdy Karawan stanie u drzwi Kościelnych S. Krzyża i trumna z niego zdjęta będzie, JW. Senatorowie brzegi całunu nieść będą, aż do Katafalku.

Po złożeniu na nim trumny odprawi się obrządek Religijny; po skończeniu którego Władze Rządowe i Urzędnicy z Kościoła oddalą się.

Pojazdy w porządku przez Officyalistów Policyjnych wskazanym, zaieżdżać, i rozieżdżać się powinny.

W tym dniu wszystkie widowiska i zabawy publiczne zamkniętymi zostaną.

Następującego zaś dnia, to iest: 5 Grudnia o godzinie dziesiątej przed południem, Nabożeństwo Żałobne w tymże samym Kościele odprawiać się będzie.

w Warszawie dnia 3 Grudnia 1811.

Prefekt Departamentu Warszawskiego.

NAKWASKI.

Rakietty
S. G.

PROGRAMMA

Ceremonii i porządku przy Exportacyi Zwłók ś. p. J.
W. GUTAKOWSKIEGO Woiewody Prezesa Senatu.

Dnia 4 Grudnia o godzinie w pół do piątej po południu zgromadzą się, w Pałacu zmarłego na Grzybowie, gdzie ciało nieboszczyka jest wystawione, Senat, Rada Stanu i wszystkie Władze Rządowe żałobno przybrane.

Część Garnizonu stosownie do dyspozycyi Władz Woyskowych użyta będzie dla dodania okazałości temu żałobnemu obchodowi.

Duchowieństwo od Kościoła S. Krzyża zacząwszy, stać będzie w kolei.

Skoro wszyscy w miejscu wzwyz rzezonym zebrani będą, Karawan z Zwłokami zmarłego o godzinie 5 ruszy z miejsca przez ulicę Koński Targ, za nim w pojazdach Familia, Senat, Rada Stanu i inne Władze w kolei zwykley porządkiem postępować będą, aż do Kościoła S. Krzyża.

Gdy Karawan stanie u drzwi Kościelnych S. Krzyża i trumna z niego zdięta będzie, JW. Senatorowie brzegi całunu nieść będą, aż do Katafalku.

Po złożeniu na nim trumny odprawi się obrządek Religiny; po skończeniu którego Władze Rządowe i Urzędnicy z Kościoła oddalą się.

Pojazdy w porządku przez Offycyalistów Policyinych wskazanym, zaieżdżać, i rozieżdżać się powinny.

W tym dniu wszystkie widowiska i zabawy publiczne zamkniętymi zostaną.

Następującego zaś dnia, to jest: 5 Grudnia o godzinie dziesiątej przed południem, Nabożeństwo Żałobne w tymże samym Kościele odprawiać się będzie.

w Warszawie dnia 3 Grudnia 1811.

Prefekt Departamentu Warszawskiego.

NAKWASKI.

Rakietty
S. G.

O D A

Z POWODU UROCZYSTOŚCI

KONFEDERACJI JENERALNÉY POLSKI

W Dniu 28 Czerwca 1812 Roku.

Natchnęła mię Bóstwa chwała
 Bierze Lutnią dłoń zuchwała,
 Twórczym dźwiękiem brzmia me strony.
 Europo Matko półbogów,
 Słuchaycie ludy i trony!
 Uderza Gradywa ręka:
 Dosiął grom północy wrogów,
 I łańcuch ostatni pęka,
 Co Lecha kępował syny;
 Dźwięk nieśmiertelnéy godziny,
 Biie prawica Saturna;
 Płynie wolno Niemna urna,
 Brzmi w koło radośna wrzawa;
 Świętym ogniem tchnie Warszawa.....
 Olympu Godny widoku!
 Mocą pół-boga wyroku,
 Przed obliczem Europy
 Pod prawa świątyni stropy
 Wiedzie zemsta Narod wielki:
 Święty związek zaprzysięga,
 W Bellonie szuka mścicielki!
 Otwiera się dzieiów xięga....
 Wolność nową stwarza kartę;
 Imie przemocą wydarte,
 Kręśli na globie i głosi:
 Kiedy ogrom Ziemiéy osi
 Istnać począł mocą słowa,
 Gdy Gromowładzcy budowa
 Twórczym ogniem ożywiona,
 Stworzenia wydała z łona;

Widok kolebki natury,
Któż porówna z tym Obrazem;
Kiedy Nadwiślańskie mury
Jednym zabrzmiały wyrazem:
POLSKA JEST w NARODÓW RZĘDZIE!!!!
Pokolenia czas pochłonie,
Wieki znikną w wieków łonie,
Podobny chwili niebędzie.....
Starce, Niewiasty, młodzieńce,
Więńczie skroń w bluszczowe wieńce...
Dzień ten dla nas szczęścia wiekiem!
Jak miło wolnym Człowiekiem,
Polakiem umierać wolnym!
Kto kochać Ojczyznę zdolnym
Czuie tę rozkosz czarowną;
Niebiańskiéj rokoszy równą.
Wracaia bratnie Pogonie!...
Mścicielu! NAPOLEONIE,
Wdzięczność Sarmackiego rodu
Przeżyje w sercach Narodu
Nieśmiertelność twoiej chwały.
Dzień Polski uszczęśliwienia,
Głosisz muzo, a twe pienia
Wnuki będą powtarzały.

KANTORBERY TYMOWSKI.

16

O D A

Z POWODU UROCZYSTOŚCI

KONFEDERACYI JENERALNÉY POLSKI

w Dniu 28 Czerwca 1812 Roku.

Natchnęła mię Bóstwa chwała
Bierze Lutnia dłoń zuchwała,
Twórczym dźwiękiem brzmia me strony.
Europo Matko półbogów,
Słuchaycie ludy i trony!
Uderza Gradywa ręka:
Dosiął grom północy wrogów,
I łańcuch ostatni pęka,
Co Lecha krepował syny;
Dźwięk nieśmiertelnéy godziny,
Biie prawica Saturna;
Płynie wolno Niemna urna,
Brzmi w koło radośna wrzawa;
Świętym ogniem tchnie Warszawa
Olympu Godny widoku!
Mocą pół-boga wyroku,
Przed obliczem Europy
Pod prawa świątyni stropy
Wiedzie zemsta Narod wielki:
Święty związek zaprzysięga,
W Bellonie szuka mścicielki!
Otwiera się dzieiów xięga
Wolność nową stwarza kartę;
Imię przemocą wydarte,
Krésli na globie i głosi:
Kiedy ogrom Ziemskiéy osi
Istnać począł mocą słowa,
Gdy Gromowładzcy budowa
Twórczym ogniem ożywiona,
Stworzenia wydała z łona;

Widok kolebki natury,
Któż porówna z tym Obrazem;
Kiedy Nadwiślańskie mury
Jednym zabrzmiały wyrazem:
POLSKA JEST w NARODÓW RZĘDZIE!!!!
Pokolenia czas pochłonie,
Wieki znikną w wieków łonie,
Podobny chwili niebędzie.....
Starce, Niewiasty, młodzieńce,
Wieńczcie skroń w bluszczowe wieńce...
Dzień ten dla nas szczęścia wiekiem!
Jak miło wolnym Człowiekiem,
Polakiem umierać wolnym!
Kto kochać Ojczyznę zdolnym
Czuie tę rozkosz czarowną;
Niebiańskiéj rozkoszy równą.
Wracaia bratnie Pogonie!...
Mścicielu! NAPOLEONIE,
Wdzięczność Sarmackiego rodu
Przeżyje w sercach Narodu
Nieśmiertelność twoiej chwały.
Dzień Polski uszczęśliwienia,
Głosisz muzo, a twe pienia
Wnuki będą powtarzały.

KANTORBERY TYMOWSKI.

Duch wiśni, Północ, do Dnia wielkich wyzwa.
 W cichych sercach uchowa
 O D A
 Już przez gwałtowne odmiany
 Ścisłszyżę kasa ognia
 Już x narodem Ogrodów grono
 Już tron Jagiellów wzniesiono,
 Płacenie x radości Polacy!
 Oto są niegłębokie cnda
 Nie czczy owoc mamej pracy!

z okoliczności ogłoszenia Polski

dnia 28. Czerwca 1812 w Warszawie.

Oczywiście! zwa przedmówcie.
 Wzrost las tudy był w złości
 Baczę twę wielkosc zdalska!
 Jak swietne odgłosy meztwa,
 Jakie tryuny, zwycięstwa,
Vincet amor patriae, laudumque immensa cupido, Virgilius.

Gdzież mnie porywa natchnienie?
 Kto lot mój wiatrom powierza?
 Jaka radość, uniesienie,
 Serce i umysł rozszerza?
 Pierzcha niepewność i trwoga,
 Czuję wewnątrz rymów Boga;
 Hamujcie w zapędach ducha!...
 Wielki czyn ludom opieć,
 Niech się potomność dumieć,
 Niech świat w milczeniu głosu mego słucha.

Długo na łonie niesfornych żywiołów,
 Dopyrzewało wieków brzemie;
 A pośród gruzów, popiołów,
 Bóg zniszczenia nękał ziemię.
 Przyszedł mąż niezwyciężony,
 Runęły Carstwa i Trony,
 Zadrzały słońca i światy;
 W tęp rozszarpana na ćwierci,
 Zgłębi zniszczenia i śmierci
 Polska weselne przyodziała szaty.

—
Nie jest to płonna uroień obłuda
Nie czczy owoc marney pracy:
Oto są niezglębne cuda,
Płaczcie z radości Polacy!
Już tron Jagiełłów wzniesiono,
Już z narodem Oyców grono
Ścisleysze łączą ogniwa;
Już przez gwałtowne odmiany
W czystych sercach uchowany,
Duch wielkich Przodków, do Dziej wielkich wzywa.

Wzbity nad czasów i wieków potęgę,
Pomiiam górne obłoki,
Przyszłość otwiera mi księgę,
Niecofne czytam wyroki.
Oczyzno! życia przedmiocie,
Widzę los twój ryty w złocie,
Baczę twę wielkość zdaleka:
Jak świetne odgłosy męztwa,
Jakie tryumfy, zwycięztwa,
Jaka cześć ludów dzieci twoie czecha!

Rzekł tworca, powstań! a hasło swobody
Rozległo się wposzród szyków,
Nikną warownie, przegrody,
Pierzcha tłuszcza naiezdników.
Bóg zwycięstw palnymi gromy,
Ściera ich na proch znikomy,
Piętnuie wieczna niesława;
Pod tarczą Pana mocarzy,
Polska się z Litwą koiarzy,
Jeden Bóg zbawca, jeden ród i Prawa

Już rozszarpana Zyguntów dziedzina,
Dzwiga z nieszczęść świętną głowę,
Już Dniepr zdumiały i Dzwina,
Przymuią słupy spiżowe.
Już krwią przemokłe zagony,
Pyszną się złotymi plony,
Kwitną Miasta w dzielney straży;
Gród Wazów Państwa Stolicą,
Góry i morza granicą,
Biada! kto na nie targnąć się odważy.

18

Komuż te dziwy przyznacie rodacy,
Ze przez trudy, znoje, blizny
Dosięgliście celu pracy...
Świętęj miłości Ojczyzny!
Dla niéy przez żelazne czasy,
Szlście w olbrzymie zapasy,
Z ciemnictwem, śmiercią i głodem;
Dla niéy w polu piękny chwały,
Uznał zbawca i Świat cały,
Ze musiem istnieć, potężnym narodem.

Jeszczeż na wzrok twój tłuszczo Scytów licha
Taką ciemność duma kładzie,
Ze cię dłoń własna popycha
Ku nieuchronny zagładzie?
Dawnoż cię z wrzącego nieba,
Skwarzyła pochodnia Feba
Krwawemi szaty pokryta?
A przez ogniste warkocze,
Niebłyszczące znaki prorocze
Ze piorun zemsty nad twym karkiem zgrzyta?

O ty co w trudach nieśmiertelnéj chwały
Przeszedłeś trudy Alcyda
Równegoć wieki nie miały
Ani wiek żaden nie wyda.
Na widok Twoiéj potęgi
Zawarły się losów księgi
Zawiść się grotów odrzekła;
Hydny potwór czarnéj zdrady
Wyziewając zgrzytot iady
Skrył się przed tobą w samą głębię piekła

Ty sam piastujesz, mimo spisków dumy,
Przyszłość cudami ciężarną,
Nie poymą dzieł twych rozumu,
Ani cię wieki ogarną.
Lecz iak wszystkie gwiazdy gasną,
Gdy słońce pochodnię iasną
Roztoczy na świat zdumiały;
Tak w twoiéj sławy zakresie
Naywiększe dzieła przeniesie
Wskrzeszenie Polski w całym blasku chwały.

Byli na świecie męże znakomici,
Przez trudy, wojny, zdobycze,
Byli krwi i walk niesyci,
Plagi ludzkosci i bicze.
Byli władcy milionów,
Pogromcy mocarstw i Tronów,
Drzala ziemia przed ich sila,
Lecz Dobroczynców i Zbawców,
Bohaterów Prawodawców,
Bogu podobnych przed Tobą nie byli.

Dla tego z lona znikomych pamiatek,
Szukaj chwały w samym niebie,
Stamtąd twój wielki początek,
Tu szczuple miejsce dla Ciebie.
A czy Cię Bogi z twą władzą
Między gwiazdami osadzili,
Czy Twoja moc na wnuki spłynęła;
My czcimy i dziwimy się
Na ziemi, w sercach, w pamięci,
Trwalsze od miedzi wyzniesiem Ci Świątynie.

W F w trudach nieśmiertelny chwale
Przeszedł trudy Alaba
Równego wieki nie mały
Ani wiek jeden nie wyda
Na widok Twojej potęgi
Zawarty się losów księgi
Zawisł się grotów obręki;
Hydn potwor czarnej szardy
Wysławiamy szłyxot lady
Skrył się przed Tobą w same głębie piekła

Ty sam pisał, mimo episków dumy
Przyszłość odbudni cięzarna
Nie powym daniel twych rozumu
Ani się wieki ogarna
Lecz jak wszystkie gwiazdy gęstą
Gdy słońce pochodnie jasną
Hozłoty na świat zdumiał;
Tak w twojej sławy zakrawie
Razwieszka działa prawnie
Wskazanie Polaki w całym blaskach waly

19

A K T

Konfederacyi Generalnéy.

Zgromadzeni na Sejm do Warszawy i w pełnym zbiorze grono Sejmowe składający, w porze dzisiejszém, kiedy wszystko, co nas otacza nadzwyczajnym zdumiewa widokiem a krzepiąc wrodzoną sercom naszym miłość Ojczyzny, ostrzega że Naród cały dzielnych od Nas oczekuje przedsięwzięć, że Świat ma na Nas zwrócone oczy, że potomność sądząc podług spraw Naszych wyda o Nas bezstronny wyrok błogosławieństw lub potępienia; chcąc gruntownie rozważyć i zgłębić, całą wielkość tak ważnéy chwili, powierzyliśmy wyznaczoném umyślnie Deputacyi aby Nam przedstawiła stan rzeczy tudzież środki ziszczenia iednomyślnych życzeń i korzystanie z wydarzoném od Nieba pory, nayskuteczniém zapewnić mogące. — Stało się za dość spodziewaniu Naszemu; Deputacya w zdaném sprawie w dniu dzisiejszym, wystawiła wiernie i czucia Nasze naygorętsze i nayświętsze prawa Narodu Polskiego, wskazując razem ku czemu i iaką drogą dążyć Nam należy. — Ogłaszając przeto uroczyście, iż rapport wspomniony w całém swoiém osnowie, iest zbiorem i składem, iednomyślnych zdań i chęci Naszych i odwołując się do obszerniejszych wyluszczeń w tymże raporcie zawartych, kiedy Nam iest naydostateczniém dowiedziono, że zapewnienie ścisłém Narodu iedności, przez spoienie ogniwa i węzła Narodowego iest środkiem co do potrzeby nieuchronnym, co do skuteczności niewatpliwym, postanowiliśmy połączyć się nieodwłocznie w związek Generalnéy Konfederacyi. — Aby zaś tém iawniém i wyraźniém wskazać, czystość i świętość pobudek, celów i przedsięwzięć Naszych, oświadczamy nayuroczyściém, przed Bogiem, światem i całym Polskim Narodem, iż niosąc to iedyne hasło, to iedyne w sercach pragnienie, aby rozdarłe nayniesprawiedliwszym gwałtem części Ojczyzny nazad w iedno ciało spojć i wrócić ją dawnemu iém bytowi i szczęściu, a w tym zamiarze łącząc się w związek Generalnéy Konfederacyi pod stwierdzeniem i powagą Nayiasniejszego Frederyka Augusta Króla Saskiego, Xiążęcia Warszawskiego, szczęśliwie Nam panującego, pod styrem i laską, pełnego lat, cnót i zasług, po całém ziemi Polskiém znanego, kochanego i szacowanego Męża Xiążęcia Adama Czartoryskiego Posła Warszawskiego, Generała ziem Podolskich, stawamy przy świętém wierze Ojców Naszych Katolicko - Apostolskiém Rzymskiém, którą na zawsze religią Rządową mieć pragniemy, przy sprawiedliwém i równém dla wszelkich odmiennych wyznań tolerancyi, której pierwszy przykład dali Przodkowie Nasi, w porze, gdy w całém Europie naykrwawsze o Religią toczyły się wojny, przy dostoięństwie i władzy Tronu, przy prawach Narodowych i tég Ducha Narodowego czystości i sile, która przetrwała nayokropniejsze burze i klęski i iak właściwa Polaków cecha, naydalsze wieki przetrwać powinna.

W takim sposobie, krokami prawości do naychwalebniejszego dążąc zamiaru, pomni na przeszłych czasów żalosne zdarzenia, sądziemy powinnością Naszą naywyraźniém zapewnić, iż tworząca się w dniu dzisiejszym Generalná Konfederacya zbaczać nie będzie do tych nadużyć które Ojczyźnie śmiertelne zadawały ciosy. Nie stworzy się w iém łonie kuźnia sancitów i kommissyi prywatnych, na zysk iednych, na prześladowanie drugich, na krzywdę wszystkich; i kiedy wskrzeszenie bytu Ojczyzny pierwszą iest potrzebą i pierwszym celem, kiedy na to Konfederacya całą baczość i wszystkie chce obracać starania aby przygarniać braci wracających na łono Ojczyzny i odzyskane iednoczyć krainy, odrywać się ona nie będzie

do tych prawodawczych lub rządowych zatrudnień, które w stanowieniu zimnej i spokojnej uwagi, w wykonywaniu sfornego wymagań porządku; wymierzanie zatem sprawiedliwości, urządzenie i prowadzenie Administracji zostanie przy władzach do których to z prawa należy, Konfederacya z całą pełnością powagi i władzy służących powszechnemu Narodowemu związkowi, przedsięwzięcie wielkie dzieło dźwignienia Ojczyzny i najsłachetniejszą powinność urzymywania i rozszerzania, w nieskażonej czystości, w najeźszej mocy, narodowego zapału.

Aby zaś teży Konfederacyi do której skład grono Seymowe, władze publiczne i cała powszechność Narodu należy, nadać sposobność czynnego i dzielnego postępowania, moc onej służącą, Radzie Generalnej przy Marszałku Konfederacyi w Warszawie zasiadać mającej, powierzamy.

Przedsięwzięcie cnotliwymi pobudkami natchnione, na sprawiedliwości najjaśniejszej oparte, godnym jest zaiste aby ozdobione było imieniem i powagą Najjaśniejszego Króla Jmci Sasiego Xiążęcia Warszawskiego, którego jeżeli na dzisiejszym ziedzie Tronu swojego obecnie zasiadź nie mógł, nie przeto jest mniey Sercom Naszym przytomny, a którego sprawiedliwość i wielkie cnoty nie Nam tylko znane, cała Europa uwielbia. — Poniesiemy w uroczystym poselstwie do Tronu Jego Królewsko - Xiążęcej Mości pokorne proźby, aby związek Nasz wyraźnym stwierdzeniem i przystąpieniem swoim zaszczyć raczył.

Sprawa uciśnionej niewinności przeciw okropnemu i jawnemu gwałtowi, sprawą Niebios właściwie nazwać się może; a gdy nadto, czyn tylko okazał się sprawiedliwości naprawić może te zgubne a na całą Europę rozlane skutki, które okropna sporządziła nieprawość; gdy ta ważna zmiana stałaby się dokonaniem i ustaleniem tylu zmian wielkich, które Swiatu nową postać a plemieniowi ludzkiemu trwałe gotnią szczęście; gdy byt Polski całkowicie wskrzeszonej z powodu stosunków jej nieprzemiennej na wrodzonej skłonności charakteru Narodowego i na fizycznym kraju położeniu opartych, zaręcza najpierwszemu w świecie Mocarstwu sprzymierzeńca, o którego wierności nigdy powątpiewać i od którego niebezpieczeństwa nigdy przewidywać nie może; czemuż nie mielibyśmy dozwolć sercom Naszym nadziei, iż ten który to tylko godnym siebie sądzi, co jest prawe i wielkie, którego twórczego ramienia byt nasz nowy i wzrost onego jest dziełem, którego jedno pomysłenie, jedno słowo, uzupełnienie tegoż bytu zapewnić zdoła, przedsięwzięciu Naszemu niezwycięzonego wsparcia nie odmówi; poniesiemy do Tronu Jego hołd poświęcenia się i ufności, modły i nadzieie Nasze, prosić będziemy aby wyrzec raczył to twórcze słowo, które uzupełni byt Nasz początkowy i w pierwszym dopiero rysie, Jego skreślony ręką.

Lecz abyśmy się opieki Jego tym godniejszymi okazali poprzyśęgamy uroczystie, iż tego zapału którego dziś dusze nasze unosi i spala żadne zdarzenie nie ostudzi, tego męstwa i poświęcenia się, z jakim się w najsłachetniejszy zawód puszczamy żadna siła nie złamie i dotrwamy niezmiennie w ogłoszonym dziś przedsięwzięciu i związku, póki nie połączymy z nami rozszarpanych części wspólnej naszej rodziny, tych braci ukochanych, do których tęskniły zawsze serca nasze, choć nas przedzielały ręką gwałtu położone zapory.

Polacy! Wy których nie widzimy jeszcze a pośród nas widzieć pragniemy, zgadując po własnych uczuciach, te które władać sercami Waszemi, wzywamy Was w imieniu wspólnej Matki do łączenia sił wspólnych na jej ratunek; nie zwracamy oczu Naszych ku przeszłości chyba po to, aby się jej okropnością głębię przenięknąć, aby uwielbiać te wyższych cnot światła, które się z łona czarnej przebiwały ciemnoty, nie zaś aby niespokojnym śledząc badaniem co pod panowaniem gwałtu było nieuchronnym, a co uniknionem bydź mogło, narażać niewinność na błędne arbitralności sądy; pod tym ostatnim względem nie ma już przeszłości, odradzająca się Ojczyzna wszystkich Synów ga nie do swego Serca, wszystkim nowe

do zasług i sławy otwiera pole. — Podajmy więc Sobie wierne i braterskie ręce, a Nieba sprawiedliwe, cnotliwym usiłowaniom nie ubliżą nagrody i przyspieszą szczęśliwą chwilę, gdzie bratnia Pogoń obok z białym orłem znowu rycerskie tarcze i narodowe znaki ozdobi, gdzie na żyznych Wołynia niwach, na rozległych Podola i Ukrainy równinach głos radośny powtarzać będzie: Żyć Ojczyzna! żyć Polska!

Z tych przeto powodów stanowiąmy co następuje:

A R T Y K U Ł 1.

Seym wiąże się w Konfederacyą Generalną Polski.

A R T Y K U Ł 2.

Konfederacya Generalna Polski sprawując w całej rozciągłości władzę służącą powszechnemu Narodowemu związkowi, oświadcza: iż Królestwo Polskie jest przywrócone i Naród Polski na nowo w jedno ciało połączony.

A R T Y K U Ł 3.

Będą zwołane w całym Xięstwie Seymiki końcem przystąpienia do Konfederacyi. Akty przystąpienia Seymików przesłane będą Radzie Generalnéj Konfederacyi.

A R T Y K U Ł 4.

Wszyscy Polacy są wezwani i upoważnieni do wiązania się w Konfederacyą bądź pojedynczo bądź łącznie i do przesyłania w jak najkrótszym czasie akcessów swych Radzie Generalnéj.

A R T Y K U Ł 5.

Wszystkie części ziemi Polskiej są wezwane do wiązania się w Konfederacyą w miarę jak oddalenie się nieprzyjaciela poda im do tego sposobność. Są razem wezwane do zgromadzenia natychmiast Seymików, które wyślą Delegowanych do Rady Generalnéj dla złożenia akcessów. Ci Delegowani staną się członkami Seymu skonfederowanego.

A R T Y K U Ł 6.

Wszyscy Officyerowie, Żołnierze, Urzędnicy Cywilni i Wojskowi rodem Polacy i mieszkający na ziemi Polskiej, niesprawiedliwie przez Moskwę zatrzymywani, są powołani z nakazem opuszczenia służby tego mocarstwa.

A R T Y K U Ł 7.

Wszyscy Wojskowi będą umieszczeni pod Chorągwiemi Polskimi, a Urzędnicy mogą być umieszczeni na odpowiadającym stopniu w Administracyi Polskiej.

A R T Y K U Ł 8.

Wszystkie władze Duchowne, Cywilne i Wojskowe, ogłoszą każda w swym obrębie, wiadomość o utworzeniu się, o duchu i celu Konfederacyi. Tym końcem, Biskupi wydadzą listy Pasterskie, Prefekci, Podprefekci, Prezydenci Muncypalni, Burmistrze i Woyci prześlą swym podwładnym wszystkie akty tyczące się Konfederacyi, a mogące wyświecić ducha Narodowego w tej części kraju która ich staraniu jest poruczoną. Wszyscy naczelnicy i dowódcy Korpusów wojskowych, również sobie postąpią względem swych podkomendnych.

A R T Y K U Ł 9.

Wszyscy członkowie Seymu skonfederowanego, którzy nie należą do składu Rady Generalnéj wzwyż wspomnianey, są upoważnieni do udania się do swych domów, dopóki na nowo zwołaniem nie zostaną i Konfederacya oczekuje po ich Obywatelskiej gorliwości, której tak znakomite dali świeżo dowody, iż w tym przeciagu pracować będą, każdy w swéj stronie, nad rozszerzeniem patriotycznych chęci swych współobywateli.

A R T Y K U Ł 10.

Konfederacya przelewa, na czas swéj limity, całą swą władzę Radzie Generalnéj w swym składzie wybraney, w Warszawie za-

siadać mającý i złożoný z następujących członków:

Wgo Stanisława Ordynata *Zamoyskiego* Senatora Woiewodę.

Wielebnego Jana *Gołaszewskiego* Senatora Biskupa Wigierskiego.

UUr. Alexandra *Linowskiego* Radzcę Stanu.

Marcina *Badeniego* Radzcę Stanu.

Antoniego *Ostrowskiego* Posła z Powiatu Brzezińskiego.

Frederyka Hrabie *Skórzewskiego* Posła z Powiatu Bydgoskiego.

Joachima *Owidzkiego* Posła z Powiatu Lubelskiego.

Franciszka *Wężyka* Posła z Powiatu Bialskiego.

Franciszka Hrabie *Lubińskiego* Deputowanego z Powiatów Szkalmierskiego i Hebdowskiego.

Xdza Karola *Skórkowskiego* Deputowanego z miasta Krakowa.

Kajetana *Koźmiana* Sekretarza Konfederacyi generalnéy Referendarza w Radzie Stanu.

A R T Y K U Ł 11.

Komplet konieczny do posiedzeń Rady generalnéy oznaczony iest w liczbie Osób pięciu.

A R T Y K U Ł 12.

Sekretarz generalny mieć będzie głos stanowczy.

A R T Y K U Ł 13.

Wszystkie władze Administracyjne, sądowe i wojskowe pozostaną przy swém urzędowaniu.

A R T Y K U Ł 14.

Będzie wysłana Deputacya do Najiaśniejszego Króla Jegomości Saskiego Xiążęcia Warszawskiego, z prośbą aby raczył przystąpić do Konfederacyi generalnéy Polski.

A R T Y K U Ł 15.

Bedzie wysłana także Deputacya do Najiaśniejszego Cesarza Francuzow Króla Włoskiego, dla złożenia Mu aktu Konfederacyi i z prośbą aby raczył osłonić swą potężną opieką kolébkę odradzaiącý się Polski.

A R T Y K U Ł 16.

Konfederacya obowięzuie się uroczyście w obliczu Nieba i ziemi i w imieniu wszystkich Polaków, iż doprowadzi do końca i przez wszelkie sposoby iakie będą w iéy mocy, uzupełnienie wielkiego dzieła, które dziś rozpoczyna.

A R T Y K U Ł 17.

Konfederacya oświadcza; iż w niniejszych okolicznościach, gdy wszelkie iéy prace i wszelkie iéy życzenia dążą iedynie do przywrócenia Oyczyzny i do poiednoczenia wszystkich iéy części; nie będzie mogła uważać za dobrego Polaka i za dobrego Obywatela, tego, któryby chciał wyszukiwać w przeszłości powodów do czynienia zarzutów lub wprowadzania iakiegożkolwiek rozdziału, iedném słowem, tego, któryby się dopuścił iakiegokolwiek kroku, mogącego rzucić nasiona niezgody pomiędzy iednoczącą się rodzinę.

A R T Y K U Ł 18.

Ministrowie mają sobie polecone, każdy w swym obrębie, podanie do wiadomości, bądź przez pisma publiczne bądź inną drogą wszelkie akty wydane przez Konfederacyą lub do niéy przesyłane.

21

A C T E

de Confédération générale de la Pologne

Nous, soussignés, composant la Diète générale réunie à Varsovie, nous trouvant assemblés dans un moment, où tout ce qui nous entoure, nous frappe d'étonnement et d'admiration, où tout embrâse nos coeurs de l'ardent amour de la patrie, et nous avertit que la nation s'attend à des entreprises énergiques de notre part, que le monde a les yeux fixés sur nous, que la postérité nous jugeant sur nos oeuvres, bénira nôtre mémoire ou la chargera de malédictions; voulant considérer mûrement toute l'importance des conjonctures actuelles, Nous avons nommé un Comité chargé de nous exposer l'état actuel des choses, ainsi que les moyens de tirer parti de l'occasion que le ciel nous offre pour arriver au but de tous nos desirs. Notre attente a été remplie. — Dans le rapport que le Comité nous a fait aujourd'hui, il a consigné avec fidélité et les sentimens qui nous animent et les droits imprescriptibles de la Nation polonoise; il nous a indiqué en même tems le but vers lequel nous devons tendre et la route qu'il nous faut suivre.

Nous déclarons, en conséquence, que le rapport sus mentionné est l'expression exacte de nos sentimens et de nos intentions; nous référant à l'exposé contenu dans le dit rapport, et considérant qu'aucune autre mesure ne nous est prescrite aussi impérieusement par la plus urgente nécessité, ni ne saurait nous présenter de succès aussi assuré que celle d'établir un lien National, fondé sur l'union la plus parfaite, nous avons résolu de nous former en Confédération générale.

Pour témoigner d'une manière d'autant plus expresse et plus évidente la pureté de nos motifs et de nos intentions, nous déclarons à la face du ciel et de la terre et devant toute la nation polonoise, que nous n'avont point d'autre vuë ni d'autre désir, que de recomposer notre Patrie démembrée par la plus injuste violence, de lui rendre son ancienne existance et sa prospérité; que nous formant en Confédération générale, sous l'approbation et sous l'autorité de Sa Majesté le Roi de Saxe, FREDERIC AUGUST, grand Duc de Varsovie, notre très gracieux Souverain, et ayant à notre tête le Prince Adam Czartoryski, Staroste-général de la Podolie, nonce de Varsovie, Citoyen respectable par son âge, ses vertus et ses services, chéri et considéré par tout où s'étend le territoire Polonois, nous restons fidèles à la foi de nos pères, à la Religion Catholique Apostolique et Romaine, que nous reconnoissons à jamais Religion de l'Etat; nous professons en même tems cette tolérance de tous les cultes, dont nos ancêtres avaient donné le premier exemple dans le tems où des guerres sanglantes de religion affligeaient encore l'Europe; nous respectons l'autorité et les prérogatives du Trône, ainsi que les lois nationales, et nous conserverons dans toute sa pureté et dans toute sa force cet esprit national qui a résisté aux orages et aux adversités, et qui doit parvenir aux siècles les plus reculés, comme le trait le plus distinctif du caractère polonois.

Guidés par de semblables considérations, ne voulant employer que des voies légales pour arriver à une fin honorable, et nous rappelant les événemens désastreux que présente le passé; nous croyons qu'il est de notre devoir de déclarer de la manière la plus solennelle, que la Confédération générale, formée aujourd'hui, ne s'écartera jamais de la route qu'elle s'est tracée, pour se jeter dans les abus qui ont préparé la ruine de la patrie. — Elle ne donnera jamais naissance à des édits ni à des commissions particulières, ayant pour objet de favo-

riser quelques individus, ou d'en persécuter d'autres au dépens du bien public; et tandis que le rétablissement de la patrie est notre premier besoin et notre première volonté, tandis que la confédération n'aura d'autre soin que d'accueillir des frères revenant dans le sein de la mère commune, de réunir les contrées qui auront été affranchies, elle ne s'en détournera pas pour s'occuper des objets de législation, ou des affaires de gouvernement qui demandent une discussion calme et une exécution régulière et méthodique. En conséquence, la justice et l'administration resteront aux autorités désignées, par les lois, et la confédération exerçant dans toute leur plénitude les pouvoirs qui appartiennent à une association générale de la Nation, travaillera sans relâche au grand oeuvre du recouvrement de la patrie: Elle s'imposera la tâche la plus noble, celle de conserver, dans toute sa pureté et de propager avec toute son énergie, l'enthousiasme national.

Afin de donner à cette confédération, composée des membres de la diète des autorités publiques et enfin de toute la Nation, plus de moyens de procéder avec activité, Nous déléguons les pouvoirs dont elle est investie, à un Conseil-général qui sera adjoint au Maréchal et qui siégera à Varsovie.

Une entreprise dictée par des motifs aussi vertueux, fondée sur la plus évidente justice, mérite d'être honorée du nom et de l'approbation de Sa Majesté le Roi de Saxe, Grand Duc de Varsovie, notre Monarque bien-aimé qui, s'il n'a pu siéger aujourd'hui en personne parmi nous, sur ce Trône qu'il orne de ses vertus révérees en Europe, n'en est pas moins présent à nos coeurs nous avons résolu en conséquence qu'il sera envoyé une députation à Sa Majesté le Roi de Saxe pour La prier qu'elle daigne accéder à cet acte de confédération générale et lui accorder son approbation.

La cause de l'innocence opprimée peut être envisagée comme la cause de DIEU; un acte éclatant de justice peut seul réparer tous les maux que l'iniquité a répandus sur l'Europe. Comme ce changement important formerait le complément de tous ceux, qui doivent donner au monde une face nouvelle et fonder le bonheur du genre humain; comme l'existence d'une Pologne, rendue à toute son ancienne puissance, offrirait au premier empire du monde un allié dont la fidélité lui serait assurée, un allié, dont il n'aurait jamais aucun danger à craindre, un allié, qui par sa position géographique, par son caractère national, et par tant d'autres relations, ne serait pas sans utilité; pourquoi nous serait-il défendu d'espérer que celui qui ne trouve rien de digne de Lui, que ce qui est noble et grand, Celui, auquel nous devons notre existence actuelle; et qui d'un seul mot d'une seule pensée, peut donner à notre existence future tout l'éclat dont elle est susceptible, ne refusera pas d'accorder à notre entreprise son assistance toute puissante? nous déposerons donc aux pieds de son Trône l'hommage de notre dévouement et de notre confiance; nous y déposerons nos prières et nos espérances; nous Lui demanderons de proférer cette parole créatrice, qui complètera l'existence que nous avons déjà reçue de Lui.

Mais pour nous rendre plus dignes de sa protection, nous prenons ici l'engagement solennel qu'aucun événement ne refroidira cet enthousiasme qui nous transporte et nous unit; qu'aucune force humaine n'affaiblira ce courage et ce dévouement avec les quels nous nous élançons dans la plus noble des carrières; que nous persévérons imperturbablement dans le dessein que nous aurons proclamé aujourd'hui jusqu'à ce que nous ayons réuni avec nous les parties dispersées de notre ancienne famille, ces frères que notre amour fût toujours chercher au-delà des barrières élevées par la tyrannie qui nous séparoit d'eux.

Polonois, vous, que nos vœux appellent au milieu de nous! Jugant de vos sentimens d'après les nôtres, nous vous invitons au nom de notre mère commune de réunir mutuellement toutes vos

22

forces pour voler à son secours. — Si nous jettons un regard sur le passé, c'est uniquement pour nous pénétrer plus vivement de ce qu'il a pu avoir d'affreux, pour rendre hommage aux vertus supérieures qui brillèrent au milieu d'une profonde nuit, et non pour scruter les coeurs, pour distinguer ce qui fut inévitable sous le Règne de la violence, d'avec ce qui aurait pu être évité, pour exposer par là l'innocence aux jugemens arbitraires de l'erreur. Il n'y a plus de passé pour nous, sous ce dernier rapport; la patrie renaissante presse ses enfans contre son coeur, elle leur ouvre à tous également le chemin de la gloire et du mérite. Présentons-nous donc une main fraternelle et la justice divine ne nous refusera pas la récompense que nous attendons, de voir les armoiries de la Lithuanie reparâitre enfin sur notre Ecusson, et d'entendre répéter dans les champs fertiles de la Volhynie, ainsi que dans les Vastes plaines de la Podolie et de l'Ukraine ce cri joyeux: *Vive la POLOGNE! Vive la Patrie!*

En conséquence il est décrété ce qui suit:

A r t i c l e 1.

La diète se constitue en Confédération générale de la Pologne.

A r t i c l e 2.

La Confédération générale de Pologne, exerçant dans toute leur plénitude les pouvoirs qui appartiennent à l'association générale de la nation, déclare que le Royaume de Pologne et le Corps de la Nation Polonoise sont rétablis.

A r t i c l e 3.

Toutes les diétines du Duché seront convoquées et adhéreront à la confédération. Elles en adresseront les actes au conseil général de la confédération.

A r t i c l e 4.

Tous les Polonois sont invités et autorisés à se confédérer, soit collectivement, soit individuellement et à faire parvenir dans le plus bref délai, leur adhésion au conseil général.

A r t i c l e 5.

Toutes les parties du territoire Polonois sont appelées à se confédérer à mesure que l'éloignement de l'ennemi leur en fournira le moyen. Elles sont invitées à se former aussitôt en diétines qui enverront des Députés porter leurs adhésions au Conseil général. Ces Députés deviendront membres de la Diète, qui s'est formée en confédération générale.

A r t i c l e 6.

Tous les officiers, soldats, employés civils et militaires, nés Polonois et habitant sur le territoire de la Pologne, injustement détenus par les Russes, sont sommés d'abandonner le service de cette Puissance.

A r t i c l e 7.

Tous les militaires seront replacés sous les drapeaux de la Pologne, et les Employés pourront être replacés, chacun dans une partie correspondante de l'administration Polonoise.

A r t i c l e 8.

Toutes les autorités ecclésiastiques, civiles et militaires feront chacune en ce qui les concerne, connoître l'existence, l'esprit le but de la confédération. A cet effet, les Evêques publieront des mandemens, les Préfets, Sous-préfets et maires adresseront à leurs administrés tous les actes relatifs à cette confédération et propres à éclairer comme à soutenir l'esprit des contrées confiées à leurs soins.

Tous les commandans et Chefs de corps dans l'armée feront de même à l'égard de leurs subordonnés.

A r t i c l e 9.

Tous les membres de la Diète confédérée, qui ne font pas partie du conseil général ci-dessus désigné, sont autorisés à se retirer dans

leurs foyers, jusqu'à ce qu'ils soient de nouveau appelés; et la Confédération attend du zèle et du patriotisme dont ils viennent de donner des preuves, qu'ils emploieront cet intervalle à étendre, chacun dans leur partie, les dispositions patriotiques de leurs Concitoyens.

A r t i c l e 10.

La Confédération, pendant son interstice, délègue tous les pouvoirs dont elle est investie, au Conseil-général choisi dans son sein, résident à Varsovie et composé des membres ci-dessous désignés:

MM. Stanislas Comte ZAMOYSKI Sénateur Palatin.

Jean GOLASZEWSKI Evêque de Wigry.

Alexandre LINOWSKI Conseiller d'Etat.

Martin BADENI Conseiller d'Etat.

Antoin OSTROWSKI Nonce du district de Brzeziny.

Frédéric Comte SKÓRZEWSKI Nonce du district de Bromberg.

Joachim OWIDZKI Nonce du district de Lublin.

François WEŻYK Nonce du district de Biała.

François Comte LUBIENSKI Député des districts de Szkalimierz et de Hebdów.

Charles SKÓRKOWSKI Député de la Ville de Cracovie.

Cajetan KOZMIAN Secrétaire de la Confédération générale Maître des requêtes au Conseil d'Etat.

A r t i c l e 11.

Le nombre requis pour former une délibération sera de cinq membres.

A r t i c l e 12.

Le secrétaire-général aura Voix délibérative.

A r t i c l e 13.

Toutes les autorités administratives, judiciaires et militaires, continueront l'exercice de leurs fonctions.

A r t i c l e 14.

Une Députation sera envoyée à Sa Majesté le Roi de Saxe, Duc de Varsovie, pour Lui demander d'accéder à la Confédération générale de la Pologne.

A r t i c l e 15.

Une Députation sera aussi envoyée à Sa Majesté l'Empereur N A P O L É O N, Roi d'Italie, pour Lui présenter les actes de la Confédération, et Lui demander de couvrir de Sa puissante protection le berceau de la Pologne renaissante.

A r t i c l e 16.

La Confédération prend à la face du Ciel et de la Terre, au nom de tous les Polonois, l'engagement solennel de poursuivre, jusqu'à la fin et par tous les moyens dont elle pourra disposer, l'accomplissement du grand ouvrage qu'elle commence aujourd'hui.

A r t i c l e 17.

La Confédération déclare que dans une circonstance où tous ses travaux, tous ses vœux, ne tendent qu'au rétablissement de la Patrie, à la réunion de toutes ses parties, elle ne pourra considérer comme un véritable Polonois, comme un bon Citoyen quiconque oserait rechercher, dans le passé, des motifs de division, d'accusation, en un mot quiconque se permettrait aucune démarche propre à semer des germes de discorde au sein d'une famille, que tout doit porter à rester réunie.

A r t i c l e 18.

Les Ministres sont chargés de faire connaître, chacun en ce qui les concerne, soit par la voie des journaux, soit autrement, tous les actes émanés de la Confédération ou qui lui seront désormais adressés.

A K T

Konfederacyi Generalnéy.

Zgromadzeni na Sejm do Warszawy i w pełnym zbiorze grono Seymowe składający, w porze dzisiejszey, kiedy wszystko, co nas otacza nadzwyczajnym zdumiewa widokiem a krzepiac wrodzoną sercom naszym miłość Ojczyzny, ostrzega że Naród cały dzielnych od Nas oczekuje przedsięwzięć, że Świat ma na Nas zwrócone oczy, że potomność sądząc podług spraw Naszych wyda o Nas bezstronny wyrok błogosławieństw lub potępienia; chcąc gruntownie rozważyć i zgłębić, całą wielkość tak ważnéy chwili, powierzyliśmy wyznaczonéy umyślnie Deputacyi aby Nam przedstawiła stan rzeczy tudzież środki ziszczenia iednomysłnych życzeń i korzystanie z wydarzonéy od Nieba pory, nayskuteczniéy zapewnić mogące. — Stało się za dość spodziewaniu Naszemu; Deputacya w zdanéy sprawie w dniu dzisiejszym, wystawiła wiernie i czucia Nasze naygorętsze i nayświętsze prawa Narodu Polskiego, wskazując razem ku czemu i iaką drogą dążyć Nam należy. — Ogłaszaiąc przeto uroczyście, iż rapport wspomniony w całej swoiéy osnowie, iest zbiorem i składem, iednomysłnych zdań i chęci Naszych i odwołując się do obszerniejszych wyłuszczeń w tymże raporcie zawartych, kiedy Nam iest naydostateczniéy dowiedziono, że zapewnienie ścisłéy Narodu iedności, przez spoienie ogniwa i węzła Narodowego iest środkiem co do potrzeby nieuchronnym, co do skuteczności niewątpliwym, postanowiliśmy połączyć się nieodwłocznie w związek Generalnéy Konfederacyi. — Aby zaś tém iawniéy i wyraźniéy wskazać, czystość i świętość pobudek, celów i przedsięwzięć Naszych, oświadczamy nayuroczyściéy przed Bogiem, światem i całym Polskim Narodem, iż niosąc to iedyné hasło, to iedyné w sercach pragnienie, aby rozdarte nayniesprawiedliwszym gwałtem części Ojczyzny nazad w iedno ciało spojic i wrócić ją dawnemu iéy bytowi i szczęściu, a w tym zamiarze łącząc się w związek Generalnéy Konfederacyi pod stwierdzeniem i powagą Nayiasniejszego Frederyka Augusta Króla Saskiego, Xiążęcia Warszawskiego, szczęśliwie Nam panuiącego, pod styrem i laską, pełnego lat, cnót i zasług, po całej ziemi Polskiéy znanego, kochanego i szacowanego Męża Xiążęcia Adama Czartoryskiego Posła Warszawskiego, Generała ziem Podolskich, stawamy przy świętęy wierze Oyców Naszych Katolicko -Apostolskiéy Rzymskiéy, która na zawsze religią Rządową mieć pragniemy, przy sprawiedliwéy i równéy dla wszelkich odmiennych wyznań tolerancyi, któręy pierwszy przykład dali Przodkowie Nasi, w porze, gdy w całej Europie naykrwawsze o Religią toczyły się woyny, przy dostoięństwie i władzy Tronu, przy prawach Narodowych i téy Ducha Narodowego czystości i sile, która przetrwała nayokropniejsze burze i klęski i iak właściwa Polaków cecha, naydalsze wieki przetrwać powinna.

W takim sposobie, krokami prawości do naychwalebniejszego dążąc zamiaru, pomni na przeszłych czasów żalosne zdarzenia, sądziemy powinnością Naszą naywyraźniéy zapewnić, iż tworząca się w dniu dzisiejszym Generalna Konfederacya zbaczać nie będzie do tych nadużyć które Ojczyźnie śmiertelne zadawały ciosy. Nie otworzy się w iéy łonie kuźnia sancitów i kommissyi prywatnych, na zysk iednych, na przesładowanie drugich, na krzywdę wszystkich; i kiedy wskrzeszenie bytu Ojczyzny pierwszą iest potrzebą i pierwszym celem, kiedy na to Konfederacya całą bacznosc i wszystkie chce obracać starania aby przygarniac braci wracaiących na łono Ojczyzny i odzyskane iednoczyć krainy, odrywać się ona nie będzie

do tych prawodawczych lub rządowych zatrudnień, które w stanowieniu zimny i spokojny uwagi, w wykonywaniu sfornego wymagań porządku; wymierzanie zatem sprawiedliwości, urządzenie i prowadzenie Administracyi zostanie przy władzach do których to z prawa należy, Konfederacya z całą pełnością powagi i władzy służących powszechnemu Narodowemu związkowi, przedsięweźmie wielkie dzieło dźwignienia Ojczyzny i najsłachetniejszą powinność urzymywania i rozszerzania, w nieskażony czystości, w najeźszej mocy, narodowego zapalu.

Aby zaś teżyż Konfederacyi do której składu grono Seymowe, władze publiczne i cała powszechność Narodu należy, nadać sposobność czynnego i dzielnego postępowania, moc onę służącą, Radzie Generalnej przy Marszałku Konfederacyi w Warszawie zasiadać mającej, powierzamy.

Przedsięwzięcie cnotliwymi pobudkami natchnione, na sprawiedliwości najiawniejszej oparte, godnym jest zaiste aby ozdobione było imieniem i powagą Najjaśniejszego Króla Jmci Saskiego Xiążęcia Warszawskiego, który iezli na dzisiejszym ziedzie Tronu swojego obecnie zasiadź nie mógł, nie przeto jest mniey Sercom Naszym przytomny, a którego sprawiedliwość i wielkie cnoty nie Nam tylko znane, cała Europa uwielbia. — Poniesiemy w uroczystym poselstwie do Tronu Jego Królewsko - Xiążęcy Mości pokorne prozby, aby związek Nasz wyraźnym stwierdzeniem i przystapieniem swoim zaszczyć raczył.

Sprawa uciśnioney niewinności przeciw okropnemu i iawnemu gwałtowi, sprawą Niebios właściwie nazwać się może; a gdy nadto, czyn tylko okazałey sprawiedliwości naprawić może te zgubne a na cała Europę rozlane skutki, które okropna sporzadzila nieprawość; gdy ta ważna zmiana stałaby się dokonaniem i ustaleniem tylu zmian wielkich, które Swiatu nową postać a plemieniowi ludzkiemu trwale gotują szczęście; gdy byt Polski całkowicie wskrzeszonę z powodu stosunków iey nieprzemiennych na wrodzonę skłonności charakteru Narodowego i na sławnych krajach położeniu opartych, zaręcza najpierwszemu w świecie Mocarstwu sprzymierzenia, o którego wierności nigdy powatpiewać i od którego niebezpieczeństwa nigdy przewidywać nie może; czemuż nie mielibyśmy dozwoić sercom Naszym nadziei, iż ten który to tylko godnym siebie sądzi, co jest prawe i wielkie, którego twórczego ramienia byt nasz nowy i wzrost onego jest dziełem, którego iedno pomysłenie, iedno słowo, uzupełnienie tegoż bytu zapewnić zdoła, przedsięwzięciu Naszemu niezwyčajonego wsparcia nie odmówi; poniesiemy do Tronu Jego hołd poświęcenia się i ufności, modły i nadzieie Nasze, prosić będziemy aby wyrzec raczył to twórcze słowo, które uzupełni byt Nasz początkowy i w pierwszym dopiero rysie, Jego skreślony ręką.

Lecz abyśmy się opieki Jego tém godniejszemi okazali poprzy sięgamy uroczyste, iż tego zapalu który dziś dusze nasze unosi i spala żadne zdarzenie nie ostudzi, tego męstwa i poświęcenia się, z jakim się w najsłachetniejszy zawód puszczamy żadna siła nie złamie i dotrwamy niezmiennie w ogłoszonym dziś przedsięwzięciu i związku, póki nie połączemy z nami rozszarpanych części wspólnej naszej rodziny, tych braci ukochanych, do których tęskniły zawsze serca nasze, choć nas przedzielały ręką gwałtu położone zapory.

Polacy! Wy których nie widzimy ieszcze a pośród nas widzieć pragniemy, zgadując po własnych uczuciach, te które władaia sercami Waszemi, wzywamy Was w imieniu wspólnej Matki do łączenia sił wspólnych na iey ratunek; nie zwracamy oczu Naszych ku przeszłości chyba po to, aby się iey okropnością głębię przeniknąć, aby uwielbiać te wyższych cnot światła, które się z łona czarnej przebiiały ciemnoty, nie zaś aby niespokojnym śledząc badaniem co pod panowaniem gwałtu było nieuchronnym, a co uniknionem bydz mogło, narażać niewinność na błędne arbitralności sądy; pod tym ostatnim względem nie ma już przeszłości, odradzaiaca się Ojczyzna wszystkich Synów garnie do swego Serca, wszystkim nowe

do zasług i sławy otwiera pole. — Podamy więc Sobie wierne i braterskie ręce, a Nieba sprawiedliwe, cnotliwym usiłowaniom nie ubliżą nagrody i przyspieszą szczęśliwą chwilę, gdzie bratnia Pogoń obok z białym orłem znowu rycerskie tarcze i narodowe znaki ozdobi, gdzie na żyznych Wołynia niwach, na rozległych Podola i Ukrainy równinach głos radośny powtarzać będzie: Żyć Ojczyzna! żyć Polska!

Z tych przeto powodów stanowiąmy co następuje:

A R T Y K U Ł 1.

Seym wiąże się w Konfederacyą Generalną Polski.

A R T Y K U Ł 2.

Konfederacya Generalna Polski sprawując w całej rozciągłości władzę służącą powszechnemu Narodowemu związkowi, oświadcza: iż Królestwo Polskie jest przywrócone i Naród Polski na nowo w jedno ciało połączony.

A R T Y K U Ł 3.

Będą zwołane w całym Xięstwie Seymiki końcem przystąpienia do Konfederacyi. Akty przystąpienia Seymików przesłane będą Radzie Generalnej Konfederacyi.

A R T Y K U Ł 4.

Wszyscy Polacy są wezwani i upoważnieni do wiązania się w Konfederacyą bądź pojedynczo bądź łącznie i do przesyłania w jak najkrótszym czasie akcesów swych Radzie Generalnej.

A R T Y K U Ł 5.

Wszystkie części ziemi Polskiej są wezwane do wiązania się w Konfederacyą w miarę jak oddalenie się nieprzyjaciela poda im do tego sposobność. Są razem wezwane do zgromadzenia natychmiast Seymików, które wyślą Delegowanych do Rady Generalnej dla złożenia akcesów. Ci Delegowani staną się członkami Seymu skonfederowanego.

A R T Y K U Ł 6.

Wszyscy Oficerowie, Żołnierze, Urzędnicy Cywilni i Wojskowi rodem Polacy i mieszkańcy na ziemi Polskiej, niesprawiedliwie przez Moskwę zatrzymywani, są powołani z nakazem opuszczenia służby tego mocarstwa.

A R T Y K U Ł 7.

Wszyscy Wojskowi będą umieszczeni pod Chorągwiemi Polskimi; a Urzędnicy mogą być umieszczeni na odpowiadającym stopniu w Administracyi Polskiej.

A R T Y K U Ł 8.

Wszystkie władze Duchowne, Cywilne i Wojskowe, ogłoszą każda w swym obrębie, wiadomość o utworzeniu się, o duchu i celu Konfederacyi. Tym końcem, Biskupi wydadzą listy Pasterskie, Prefekci, Podprefekci, Prezydenci Muncypalni, Burmistrzowie i Woyci przesła swym podwładnym wszystkie akty tyczące się Konfederacyi, a mogące wyświecić ducha Narodowego w tej części kraju która ich staraniu jest poruczona. Wszyscy naczelnicy i dowódcy Korpusów wojskowych, również sobie postąpią względem swych podkomendnych.

A R T Y K U Ł 9.

Wszyscy członkowie Seymu skonfederowanego, którzy nie należą do składu Rady Generalnej wzwyż wspomnianej, są upoważnieni do udania się do swych domów, dopóki na nowo zwołaniem nie zostaną i Konfederacya oczekuje po ich Obywatelskiej gorliwości, której tak znakomite dali świeżo dowody, iż w tym przeciągu pracować będą, każdy w swęj stronie, nad rozszerzeniem patriotycznych chęci swych współobywateli.

A R T Y K U Ł 10.

Konfederacya przelewa, na czas swęj limity, całą swą władzę Radzie Generalnej w swym składzie wybranej, w Warszawie za-

siadać mający i złożony z następujących członków:

Wgo Stanisława Ordynata *Zamoyskiego* Senatora Woiewodę.

Wielebnego Jana *Golaszewskiego* Senatora Biskupa Wigierskiego.

UUr. Alexandra *Linowskiego* Radzcę Stanu.

Marcina *Badeniego* Radzcę Stanu.

Antoniego *Ostrowskiego* Posła z Powiatu Brzezińskiego.

Frederyka Hrabie *Skórzewskiego* Posła z Powiatu Bydgoskiego.

Joachima *Owidzkiego* Posła z Powiatu Lubelskiego.

Franciszka *Wężyka* Posła z Powiatu Bialskiego.

Franciszka Hrabie *Lubińskiego* Deputowanego z Powiatów Szkalmierskiego i Hebdowskiego.

Xdza Karola *Skórkowskiego* Deputowanego z miasta Krakowa.

Kajetana *Koźmiana* Sekretarza Konfederacyi generalney Referendarza w Radzie Stanu.

A R T Y K U Ł 11.

Komplet konieczny do posiedzeń Rady generalney oznaczony jest w liczbie Osób pięciu.

A R T Y K U Ł 12.

Sekretarz generalny mieć będzie głos stanowczy.

A R T Y K U Ł 13.

Wszystkie władze Administracyjne, sądowe i wojskowe pozostaną przy swém urzędowaniu.

A R T Y K U Ł 14.

Będzie wysłana Deputacya do Najjaśnieyszego Króla Jegomości Saskiego Xiążęcia Warszawskiego, z prośbą aby raczył przystąpić do Konfederacyi generalney Polski.

A R T Y K U Ł 15.

Będzie wysłana także Deputacya do Najjaśnieyszego Cesarza Francuzów Króla Włoskiego, dla złożenia Mu aktu Konfederacyi i z prośbą aby raczył osłonić swą potężną opieką kolebkę odradzaia-cę się Polski.

A R T Y K U Ł 16.

Konfederacya obowiązuje się uroczyście w obliczu Nieba i ziemi i w imieniu wszystkich Polaków, iż doprowadzi do końca i przez wszelkie sposoby iakie będą w iey mocy, uzupełnienie wielkiego dzieła, które dziś rozpoczyna.

A R T Y K U Ł 17.

Konfederacya oświadcza; iż w niniejszych okolicznościach, gdy wszelkie iey prace i wszelkie iey życzenia dążą iedynie do przywrócenia Oyczyzny i do poiednoczenia wszystkich iey części; nie będzie mogła uważać za dobrego Polaka i za dobrego Obywatela, tego, któryby chciał wyszukiwać w przeszłości powodów do czynienia zarzutów lub wprowadzania iakiegożkolwiek rozdziału, iednym słowem, tego, któryby się dopuścił iakiegokolwiek kroku, mogącego rzucić nasiona niezgody pomiędzy iednoczącą się rodzinę.

A R T Y K U Ł 18.

Ministrowie mają sobie poleczone, każdy w swym obrębie, podanie do wiadomości, bądź przez pisma publiczne bądź inną drogą wszelkie akty wydane przez Konfederacyą lub do nię przesyłane.

M O W A

Do Nayaśniejszego CESARZA Francuzów i Króla Włoskiego etc. etc. etc. na dniu iedénastym Lipca r. 1812 w Wilnie miana, przez JW. Senatora Woiewodę Wybickiego, iako Prezesa Deputacyi od Konfederacyi Generalnéy Królestwa Polskiego.

NAYIASNIEYSZY PANIE!

Seym Xięstwa Warszawskiego na zbliżanie się potężnego woyska WASZEY CESARSKIEY MOSCI zgromadzony, zwrócił całą swoją na to troskliwość, aby, ile miejscowe dozwolą sposobności, żołnierzowi Jego na niczém nie schodziło: ale czuł zarazem w pierwszym swym zawiązku, iż nadeszła pora dopomnienia się krzywd narodowych, i dopełnienia zamiarów nad wszystko wyższych. Z takowego przekonania zamienił się Seym iednomyślnie w Konfederacyę Generalną, i ogłosił Polskę za przywróconą do wszystkich praw swoich, okrywszy cechą zupełney nieważności wszelkie dzieła samowolne i naiezdnicze, co narodu naszego zatraciły bycie.

NAYIASNIEYSZY PANIE! WASZA CESARSKA MOSC pracujesz dla potomności i dzieiów świata: a dzieie i potomność, równie iak Europa cała, nie mogą nie znać praw naszych, tak iak my dalecy iesteśmy od nieznania powinności swoich. Będąc Narodem wolnym i niepodległym od niepomyślnych wieków, ziemi naszej równie iak i niepodległości nie utraciliśmy ani pokonani woyną, ani zobowiązani traktatem iakim: ziemię i niepodległość wydarła nam zdrada i podstęp. Zdrada nigdy nie stanowi prawa.

Widzieliśmy ostatniego z Królów naszych uwiezionego do Petersburga, gdzie hańbą okryty życia dokonał. Widzieliśmy: iak kray nasz rozszarpany został na sztuki: iak go między siebie podzielili panuiący, nie doznawszy ze strony naszej żadney zaczepki, ani woyny: i osiedli ziemię której nie byli zawoiowali.

Prawa nasze są przeto widoczne, podpadają pod oczy świata i nieba. Wolno nam ogłosić się Polakami, wznieść maiestat Jagiellów i Sobieskich, przywrócić polityczne bycie, zgromadzić członki rozrzucone, wreszcie uzbroić się za oyczyznę, walczyć za nią, i okazać światu, żeśmy ieszcze godni naddziadów naszych: wszakże to, co stanowi nasze prawa, stanowi razem i nasze powinności.

Dzięki WASZEY CESARSKIEY MOSCI! iż iuż cztery miliony Polaków iest wolnych, i prawami są rządzeni Polskieimi: atoli szczęście, iakiego kosztuią, nie przytłumiło w dzisiejszych okolicznościach uczucia obowiazków, które wkłada na nich oyczyzna, te są na sercu każdego wyrte, i które samo nakazuje niebo. Bracia nasi, składający naywiększą ludność Polski, ięczą ieszcze w wielkiej części w więzach Moskiewskich; ośmielamy się mówić za ich prawami, i wskazywać im śrzednicę połączenia się całej rodziny Polskiej!

Móglżebyś nam NAYIASNIEYSZY PANIE! naganiać czyn, który obowiazek Polaka nakazywał? móglżebyś mieć za złe, żeśmy się do praw naszych wrócili? stało się: iuż od tey godziny, Oyczyzna nasza, Polska! wskrzeszona została! Już iey pobyt zapewnia prawo, ustalił go sku-

tek? przedsięwzięcie nasze, obowiązek i prawo uzacnia, ale, będzież za sprawą naszą potęga? nie miałbyż Bóg bydź już syt kary, co ściągnął za nasze niezgody? chciałżeby uwiecznić nasze nieszczęścia, i Polacy za to, że żywili w swych sercach miłość Ojczyzny, mielibyż w rozpacz i bez nadziei wstąpić do grobu? Nie! WASZA CESARSKA MOSC zesłańcem iesteś Opatrzności, iey siła w Nim zamieszkała, i byt Xięstwa naszego Jego się potędze należy.

Konfederacya nas deputowała do WASZEY CESARSKIEY MOSCI, w zamiarze złożenia aktu pod naywyższą Jego sankcyą i uproszenia wszechwładney protekcyi dla Królestwa Polskiego. Rzekniemy NAYIAŚNIEYSZY PANIE! — *Jest Królestwo Polskie!* a ten wyrok będzie w oczach świata wyrokiem zjsczoney już prawdy.

Jest nas 16 milionów Polaków, jednego między nimi nie ma, coby swej siły, krwi i majątku WASZEY CESARSKIEY MOSCI nie poświęcił. Wszystkie ofiary staną się dla nas lekkimi, kiedy o dokonanie powstania naszej Ojczyzny rzecz póydzie. Na Jego odgłos, od Dzwiny do Dniestru, od Dniepru do Odry, wszyscy staną pod bronią: wszyscy mu złożą swe serca.

Wspomniawszy na Austerlitz, Pułtusk, Eylau i Frydland: wspomniawszy na przysięgi złożone w Erfurcie i Tylży, wierzyć wypada, że ta wojna, którą nierostropnie wydała dziś Moskwa, jest potępiającym ją wyrokiem Opatrzności, która naszymi dotkniętą cierpieniami, położyć im koniec przedsięwzięła.

Wszakże ledwo ta druga wojna Polska ogłoszona została, a już WASZEY CESARSKIEY MOSCI holdy nasze w tey starożytney Jagiellów stolicy składamy; już orły Jego, brzegi okryły Niemna; już woyska Moskiewskie rozbite, przecięte, rozpłoszone, blakają się bez celu, i bezskutecznie siłą się połączyć i w szyki postawić.

Interes Państwa WASZEY CESARSKIEY MOSCI chce powrotu Polski, pewnie sława Narodu Francuzkiego równie tego wymaga. Jeżeli podział Polski był znakiem do upadku nachyloney monarchii Francuzkiej, niech iey powstanie będzie dowodem nowego zakwitnienia Francyi. Ile razy Polska obarczona była brzemieniem ucisków, zawsze przez wieków trzy blisko, zwracała swe oczy ku Francyi, temu wspaniałopotężnemu Narodowi. Ale przeznaczenie zachowało uskutecznienie życzeń naszych do czasów naczelnika Dynastyi czwartej, powiem do NAPOLEONA WIELKIEGO, przed którym trzech wieków polityka, momentu jednego była przedmiotem, a tę przestrzeń ledwo zmierzoną od południa ku północy, ieden rzut oka Jego ogarnął.

NAYIAŚNIEYSZY PANIE! składamy Mu akt Konfederacyi, który odrodzenie się i istność Polski ogłosił, ponawiamy w obliczu iego imieniem wszystkich braci naszych nayuroczystsze zaręczenia, iż zamiary nasze do końca doprowadzić starać się będziem, przez połączenie w jedno wszystkich woli, wszystkich sił, i gdy potrzeba wymagać będzie, wylania krwi wszystkiej, która w żyłach naszych płynie. Zamiar tak wielki uwieńczy pomyślny skutek, jeżeli go Protekcyą WASZEY CESARSKIEY MOSCI wesprzeć zechce.

26

Réponse de Sa Majesté.

M. M. les députés de la Confédération de Pologne.

J'ai entendu avec intérêt ce que vous venez de me dire.

Polonais, je penserais et j'agisrais comme vous. J'aurais voté comme vous, dans l'assemblée de Warsovie. L'amour de la patrie est la première vertu de l'homme civilisé.

Dans ma position, j'ai bien des intérêts à concilier et bien des devoirs à remplir! Si j'eusse régné lors du premier, du second ou du troisième partage de la Pologne, j'aurois armé tout mon peuple pour vous soutenir. Aussitôt que la victoire m'a permis de restituer vos anciennes lois à votre capitale et à une partie de vos provinces, je l'ai fait avec empressement, sans toute fois prolonger une guerre qui eut fait couler encore le sang de mes sujets.

J'aime votre nation. Depuis seize ans, j'ai vu vos soldats à mes côtés sur les champs d'Italie comme sur ceux d'Espagne.

J'applaudis à tout ce que vous avez fait. J'autorise les efforts que vous voulez faire, tout ce qui dépend de moi pour seconder vos résolutions, je le ferai.

Si vos efforts sont unanimes, vous pouvez concevoir l'espoir de réduire vos ennemis à reconnoître vos droits: mais dans ces contrées éloignées et si étendues, c'est surtout sur l'unanimité des efforts de la population qui la couvre, que vous devez fonder vos espérances de succès.

Je vous ai tenu le même langage lors de ma première apparition en Po-

Odpowiedź Najjaśniejszego Cesarza NAPOLEONA Wielkiego, dana Deputowanym od Konfederacyi Generalnéy Królestwa Polskiego.

Mości Panowie Deputowani od Konfederacyi Polskiej.

To, coście mi opowiadali, słuchałem z uczuciem.

Gdybym był Polakiem, myślałbym i czyniłbym iak wy. Na zgromadzeniu Warszawskim, iak wy głosowałbym. Miłość oycyzny, jest nayıpierwszą cnotą człowieka ucywilizowanego.

W moim położeniu, mam wiele interesów, które muszę z sobą godzić, i wiele obowiązków, które muszę dopełniać! Gdybym był panował w czasie pierwszego, drugiego, i trzeciego podziału Polski, byłbym wszystek lud mój uzbroił ku wsparciu waszemu. Jak prędko mi zwycięstwa dozwoliły, wrócić waszey Stolicy i niektórym Prowincyom prawa wasze dawne, uczyniłem to skwapliwie, bez przedłużenia iednak woyny, która byłaby ieszcze toczyła krew moich poddanych.

Kocham wasz Naród. Od lat szesnastu, widziałem obok mnie żołnierzy waszych na polach Włoskich, iako i Hiszpanii.

Pochwalam to wszystko, coście uczynili. Upoważniam wasz zawód, na który się puszczacie. Co zawisło ode mnie, wszystko uczynię dla wsparcia przedsięwzięć waszych.

Jeśli usiłowania wasze będą zgodne; powziąć możecie nadzieję znękania waszych nieprzyjaciół do uznania praw waszych. Ale w tych stronach odległych i tak rozciągłych, szczególniey na iednomysłności usiłowań wszystkich mieszkańców gruntować możecie nadziei waszych skutki.

To samo do was przemówiłem, gdy się raz pierwszy na ziemi Polski

logne. Je dois ajouter ici que j'ai garanti à l'Empereur d'Autriche l'intégrité de ses états et que je ne saurois autoriser aucune manoeuvre, ni aucun mouvement qui tendrait à le troubler dans la paisible possession de ce qui lui reste des provinces polonoises. Que la Lithuanie, la Samogitie, Witebsk, Polotzk, Mohilow, la Wolhynie, l'Ukraine, la Podolie, soient animées du même esprit que j'ai vu dans la Grande Pologne; et la providence couronnera par les succès la sainteté de votre cause; elle récompensera ce dévouement à votre patrie qui vous a rendus si intéressans et vous a acquis tant de droits à mon estime et à ma protection sur la quelle vous devez compter dans toutes les circonstances.

był zjawił. Tu dodać muszę, iż gwarantowałem Cesarzowi Austriackiemu całość państw Jego, i że żadnego obrotu, ani ruchu nie mógłbym upoważnić, któryby dążył do mieszania spokojnej Jego possessyi w prowincjach Jemu od Polski pozostałych. Niech Litwę, Zmudź, Witebsk, Połock, Mohilow, Wołyń, Ukrainę, Podole, tenże duch, co w Wielkopolsce widziałem, ożywia, a Opatrzność pomyslnym skutkiem uwieńczy świętość waszey sprawy. Ona wam wynagrodzi to poświęcanie się dla Ojczyzny, które wam powszechnie serca zjednało, którym nabyliście tyle prawa do mego szacunku i moiej dla was protekcyi, a tey we wszystkich okolicznościach macie być pewnemi.

DISCOURS

du Sénateur Palatin Comte Wybicki, Président de la Députation, de la Confédération de Pologne à Sa Majesté l'Empereur des Français, prononcé le 11 Juillet 1812 à Wilna.

SIRE!

LA diète du Duché de Warsovie, réunie à l'entrée des puissantes armées de V. M., ayant eu pour but de pourvoir aux moyens que les localités lui offraient pour qu'elles ne manquassent de rien, a senti dès le premier pas, qu'elle avait des droits à réclamer et des devoirs d'un ordre plus élevé à remplir. D'une voix unanime, elle s'est constituée en confédération générale de Pologne: elle a déclaré la Pologne rétablie dans ses droits, et tous les actes arbitraires et usurpateurs qui avaient anéanti son existence, comme nuls et de nulle valeur.

SIRE, V. M. travaille pour la postérité et pour l'histoire, et la postérité comme l'Europe toute entière, ne peuvent méconnoître nos droits, pas plus que nous ne méconnoissons nos devoirs. Nation libre et indépendante depuis les âges les plus reculés, nous n'avons perdu notre territoire et notre indépendance: ni par un traité, ni par une conquête, mais par la trahison et la perfidie, la

trahison ne peut jamais constituer un droit. Nous avons vu notre dernier roi, traîné à Petersbourg, y périr dans l'approbre, et notre nation, déchirée en lambeaux et partagée entre les princes aux quels elle n'avait pas fait la guerre, auxquels elle ne l'avait pas déclarée et qui ne l'ont pas conquise.

Nos droits sont donc évidents aux yeux des hommes et aux yeux de Dieu même. Nous avons le droit de nous déclarer Polonois, de relever le trône des Jagellons et des Sobieski, de ressaisir notre existence, de rassembler nos membres épars, de nous armer pour la patrie et de montrer, en combattant pour elle, que nous sommes encore dignes de nos ayeux.

Ce qui constitue notre droit constitue aussi notre devoir.

Grâces à V. M., quatre millions de Polonois sont libres et gouvernés par des lois Polonoises; mais le bonheur dont ils jouissent n'a point étouffé dans les circonstances actuelles, le sentiment des devoirs qu'impose la patrie, qui sont gravés dans tous les coeurs et commandés par le ciel même. Nos frères formant la plus forte partie de la Pologne sont courbés encore sous l'oppression des Russes. Nous osons réclamer leurs droits et présenter un centre de réunion à toute la famille Polonoise.

V. M. pourrait elle nous désavouer et nous blâmer d'avoir fait ce que notre devoir de Polonois exigeait et d'avoir repris nos droits? oui, Sire, la patrie Polonoise est proclamée des aujourd'hui, elle existe en droit, existera-t-elle de fait? le devoir et le droit légitiment notre résolution; mais la force sera-t-elle pour nous? et Dieu n'aurait il pas assez puni la Pologne de sa division? Voudrait-il perpétuer nos malheurs, et les Polonois qui ont nourri l'amour de la patrie devraient-ils descendre dans le tombeau tristes et sans espérance? Non: vous avez été suscité par la pro-

28

vidence, Sire; la force réside dans les mains de V. M., et l'existence de notre Duché est due à la puissance de vos armes.

La Confédération nous a députés devant Vous pour soumettre son acte de confédération à votre suprême sanction et pour vous demander votre puissante protection pour le Royaume de Pologne. Sire! dites, *le Royaume de Pologne existe*, et ce décret sera pour le monde, l'équivalent de la réalité.

Nous sommes 16 millions de Polonois, il n'en est pas un, dont le sang, le bras, les biens ne soient dévoués à V. M. Tous les sacrifices seront légers pour nous, lorsqu'il s'agira d'achever la restauration de notre patrie. Depuis la Dwina jusqu'au Dniester, depuis le Boristhène jusqu'à l'Oder, un seul mot de V. M. va lui dévouer tous les bras, tous les efforts, tous les coeurs. Cette guerre imprudente que malgré les souvenirs d'Austerlitz, de Pultusk, d'Eylau, de Friedland, malgré les sermens de Tilsit et d'Erfurth, la Russie a osé déclarer. Nous n'en doutons pas, Sire, est un décret de la providence qui touchée des malheurs de notre nation, a résolu d'y mettre un terme.

Cette seconde guerre de Pologne est à peine commencée et déjà nous portons nos hommages à V. M. dans la capitale des Jagellons, et déjà les aigles de V. M. sont sur la Dwina et les armées de la Russie séparées, divisées, coupées, errent, cherchent en vain à se réunir et à se former.

L'intérêt de l'Empire de V. M. veut le rétablissement de la Pologne: peut être l'honneur de la France y est-il également intéressé. Si le démembrement de la Pologne fut le signe de la décadence, de la monarchie Française, que son rétablissement prouve la prospérité ou V. M. a élevé la France. La Pologne opprimée a tourné les yeux, durant presque trois siècles, vers la France, cette nation

grande et généreuse. Mais les destinées ont réservé ce dénouement, au chef de la quatrième dynastie, à NAPOLEON le grand, devant qui la politique de trois siècles a été l'objet d'un moment et l'espace du midi au nord, ne fut qu'un point.

Nous présentons à V. M. l'acte de Confédération qui proclame la renaissance et l'existence de la Pologne. Nous renouvelons devant Elle, au nom de tous nos frères, l'engagement solennel de poursuivre jusqu'à la fin et par le concours de toutes les volontés, de tous les moyens et s'il le faut, de tout le sang qui coule dans nos veines, l'entreprise que nous n'aurons pas formée en vain, si V. M. daigne la protéger.

Większe dzieła niż wieku Augusta dzieła się pod Naszemi Oczami. Nie mamy Horacyuszów, aby ie godnie śpiewać mogli. — W tym niedostatku nie będzie od rzeczy udać się do Tłomaczeń. — Oddaie do Gazety Ode XIV. Xięgi IV, do Augusta, w któręy miło iest znaleźć tak wiele podobieństwa do obecnych czasów — Proszę o przebaczenie, może nie dość dokładnego tłomaczenia; kilka godzin czasu innym zatrudnieniom odiętego, pośpiech i szczerę wyznanie niedokładności, niech mnie wymówi i rozzbroi sprawiedliwą krytykę.

XIV. ODE tricolos tetrastrophos ad Augustum.

Quae cura patrum, quaeve Quiritium,
Plenis honorum munèribus, tuas
Auguste virtutes in aevum,
Per titulos memoresque fastos,

Aeternæ? — O qua sol habitabiles
Illustrat oras, maxime principum,
Quem legis expertes latinae
Vindelici didicere nuper

Quid Marte posses; milite nam tuo
Drusus, Gelonos, implacidum genus;
Brennosque veloces, et arces
Alpibus impositas tremendis,
Dejecit acer plus vice simplici.

Major Neronum, mox grave praelium
Commisit, immanesque Rhetos
Auspiciis pepulit secundis.
Spectandus in certamine Martio
Devota morti pectora liberae
Quantis fatigaret ruinis.

Indomitas prope qualis undas
Exercet Auster Plejadum choro
Scindente nubes, impiger hostium
Vexare turmas et frementem
Mittere equum medios per ignes.

Sic tauriformis volvitur Aufidus,
Qui regna Dauni perfluit Appuli
Cum sevit, horrendamque cultis.
Diluvium minitatur agris.

Ut barbarorum Claudius agmina
Ferrata, vasto diruit impetu,
Primosque et extremos metendo,
Stravit humi sine clade victor.

Te copias, te consilium, et tuos
Praebente divos; nam tibi, quo die,
Portus Alexandria supplex
Et vacuam patefecit Aulam

Fortuna lustrò prospera tertio,
Belli secundos redidit exitus,
Laudemque et optatum peractis
Imperii decus arrogavit.

Te Cantaber non ante domabilis,
Medusque et Indus, te profugus Scythes
Miratur; — O tutela praesens
Italiae dominaeque Romae.

Te fontium qui celat origines
Nilusque et Ister, te rapidus Tygris
Te beluosus qui remotis
Obstrepat Oceanus Britannis.

Te non paventis funera Galliae,
Duraque Tellus audit Iberiae,
Te caede gaudentes Sycambri
Compositis venerantur armis.

O D A XIV.
do Augusta.

Jakież Ci Oyców, iakie ludów chęci
Dostarczą godnych zaszczytów i darów,
Coby twe w dzieiach do wieczney pamięci
Podały sprawy! naywiększy z Cesarów!

Gdziekolwiek słońce promieniem dosięga,
Wiedzą, co może oręż w twej prawicy,
Ci, których Rzymska niedoszła potęga,
Już go doznali srodzy Windelicy.

Już mężny Druzus twoiemi orszaki
Dzikich Gelonów pokonał Nabody,
I szybkich Brennów prześcignawszy szlaki,
Nie raz postrzącał z gróźnych Alpów grody.

Wnet w walney bitwie swą bronią zwycięską
Starszy z Neronów, srogie Rhetę żenie;
Lubo nam było patrzeć, iaką klęską
Ponękał, na śmierć lecacych szalenie.

Jak kiedy Auster wywre szumne słoty,
Gdy ciemne chmury Plejady przerwały,
Tak chciw, zetrzeć Nieprzyjaciół rotę,
Rozpuścił konia na ognie i strzały.

Jako ryczący Aufid toczy wody,
Co Dauna Appulskie oblewa dziedziny,
Kiedy srożęjąc na wieyskie zagrody,
Roznosi powódź na żyźne równiny;

Tak obóz dziczy naieżon żelazem,
W iednym obalił Klaudyusz zapędzie,
I zniotłszy pierwszych i ostatnich razem,
Bez swoich straty, zasał trupem wszędzie.

Twoje tam były bogi, rada, wodze,
W dzień tey rocznicy, kiedy bez oporu
Gród Alexandra przyimując Cię w trwodze,
W opuszczonego witał bramach Dworu.

Fortuna twoje wspierając zawody,
Już lat piętnaście służy bez obłudy,
I pod twe berło poddawszy Narody,
Nową uwiecznia chwałą twoje trudy.

Tobie Kantaber znękaný nie snadnie,
Tobie Med, Indus, i błędni Scytowie
Dziwią się — Ciebie Rzym, co światem władnie,
Swoją opieką, swoim wsparciem zowie.

Dunay i Tygrys, co szybko ład porze,
Tobie postuszny Nil w zrzódłach nieznanay,
Ciebie usłucha dziwopłodne morze
Które odpycha od ładu Brytany.

Tobie Gallowie trwogą nie nięci,
Tobie Iberów Ziemia głosi sławę,
Tobie Sykambry na mordy zacięci,
Hołd niosą, bronie położywszy krwawę.

K. K.

W I E R S Z

O D P O L E K

*Na dzień Urodzin Najiasniejszego Cesarza Francuzów,
Króla Włoskiego, Wskresiciela Polaków.*

POLSKA do bytu zwrócona,
Wdzięczności czuciem przeięta,
Kładzie Dzień NAPOLEONA
Między Narodowe Święta.

* * * * *

Jest on droższym nad dni inne,
W tym dniu w postaci Człowieka,
Przyszło na Świat Dobroczyenne
Bóstwo, Polaków opieka.

* * * * *

Już ją rozciągnął nad nami,
Dziś łącząc Cuda do Cudów
Za Dzwiny, Dniepru brzegami
Zrywa więzy reszty Ludów.

* * * * *

A może o téj godzinie,
(Szczęśliwy w każdym Zawodzie,)
Stanął tam, gdzie Newa płynie,
Albo w dawnym, Carów Grodzie.

* * * * *

Gdziekolwiek iest, niech Życzenia,
J Serca nasze odbierze
Odżyliśmy z Jego tchnienia,
Życie, mu niesiem w Ofierze.

LISTA SENATORÓW.

w Mieście Stołeczném Warszawie przytomnych.

						Mieszkanie.	
						Ulica.	Nr domu.
<i>W o i e w o d o w i e.</i>							
Tomasz Ostrowski Prezes Senatu	—	—	—	—	—	Bieląńska	605
Potocki Prezes Rady Stanu i Ministrów	—	—	—	—	—	Krakows. Przedm.	415
Wybicki	—	—	—	—	—	Alexandria	278
Działyński	—	—	—	—	—	Wierzbowa	613
Bieliński	—	—	—	—	—	Tłomacka	570
Sobolewski	—	—	—	—	—	Leszno	669
Zamoyski	—	—	—	—	—	Senatorska	472
Radziwiński	—	—	—	—	—	Mazowiecka	1346
Xiąże Jabłonowski	—	—	—	—	—	Nowy Swiat	1312
Gorzeński	—	—	—	—	—		
<i>K a s z t e l a n o w i e.</i>							
Małachowski	—	—	—	—	—	Senatorska	459
Stadnicki	—	—	—	—	—	Leszno	706
Czarnecki	—	—	—	—	—	Nowy Swiat	1245
Kicki	—	—	—	—	—	Nalewki	2239
Wodziński	—	—	—	—	—	Długa	570
Zboński	—	—	—	—	—		
Jaraczewski	—	—	—	—	—		
<i>B i s k u p i.</i>							
Raczyński Arcy-Biskup Gnieźnieński	—	—	—	—	—	Wierzbowa	613
Gawroński Biskup Krakowski.	—	—	—	—	—	Kanonia	87
Malczewski Biskup Kujawski	—	—	—	—	—	Nowy Swiat	1312
Gorzeński Biskup Poznański	—	—	—	—	—	Wierzbowa	613
Ostaszewski Biskup Płocki	—	—	—	—	—	Krakows. Przedm.	411
Rydzwiński Biskup Chełmiński.	—	—	—	—	—	Wierzbowa	612
Gołaszewski Biskup Wygierski	—	—	—	—	—	Napoleona	485
Górski Biskup Kielecki	—	—	—	—	—		
Ciechanowski Biskup Chełmski obrządku Greckiego	—	—	—	—	—		

L I S T A

Posłów i Deputowanych na Sejm do Warszawy przybyłych z oznaczeniem ich zamieszkania.

				Mieszkanie.	
				Ulica.	Nr domu.
<i>Departament Warszawski.</i>					
<i>P o w i a t y.</i>					
Warszawski	.	.	JO. Xiąże Adam Czartoryski	Krakows. Przedm.	410
Czerski	.	.	JW. Felix Swidziński.	Długa	556
Rawski	.	.	— Józef Leszczyński.	Święto Krzyzka	1341
Brzeziński	.	.	— Antoni Ostrowski.	Danielowiczowska	616
Łęczycki	.	.	— Teodor Zabokrzecki.	Sto Jerska	1768
Orłowski	.	.	— Rafał Świętosławski.	Długa	584
Gostyński	.	.	— Woyciech Ciechomski.	Długa	547
Sochaczewski	.	.	— Jan Nepomucen Łuszczewski.	Mazowiecka	1346
Błoński	.	.	— Jan Toczyński.	Długa	590
Zgierski	.	.	— Tomasz Byzewski.	Bieląńska	608
Stanisławowski	.	.	— Jan Hrabia Lubieński.	Długa	543
Siennicki	.	.	— Kazimierz Dłużewski.		
<i>G m i n a i m i a s t a W a r s z a w y</i>					
— 2	—	—	— Paschalis Jakubowicz.	Krakows. Przedm.	450
— 3	—	—	— Jan Zwierzchowski.	Zakroczymska	1831
— 4	—	—	— Antoni Lesznowski.	Sto Jerska	1769
— 5	—	—	— Xiądz Karol Diehl.	Leszno	666
— 6	—	—	— Ignacy Stawiarski.	Twarda	1098
— 7	—	—	— Jan Antoni Noffock.	Krakows. Przedm.	387
— 8	—	—	— Jan Kuźniczow.	Senatorska	480
			— Jan Mioduski.	Podwale	520

Mieszkanie.

Ulica. | Nr domu.

Z Okręgu.

Powiatów: Warszawskiego, i Błotńskiego,	—	Bogusław Wilhelm.
— Czerskiego i Rawskiego	—	Adam Kurtz obywatel miasta Skierniewic.
— Brzezińskiego i Zgierskiego	—	Xiądz Felix Woyciechowski Prob. Brzeziń
— Łęczyckiego i Orłowskiego	—	Ignacy Szamowski.
— Sochaczewskiego i Gostyńskiego	—	Antoni Zawadzki.
— Stanisławowskiego i Siennickiego.		

Obozna	—	2766
Niecała	—	614
Długa	—	548
ditto	—	584

Departament Krakowski.

Powiaty.	POSŁOWIE.
Krakowski	JW. Alexander Walewski.
Szkalmirski	— Sebastian Dembowski.
Hebdowski	— Stanisław Hrabia Cieński.
Stobnicki	— Maciáy Sołtyk.
Szydłowski	— Jan Kanty Hrabia Lubieniecki.
Miechowski	— Józef Hr. Rusocki.
Jędrzejowski	— Kazimierz Bystrzanowski.
Olkuski	— Maksymilian Skarzyński.
Krzeszowicki	— Kajetan Ozdoba Florakiewicz.
Pilicki	— Piotr Gostkowski.
Lelowski	— Józef Bystrzanowski.

Długa	—	570
Nowe - Miasto	—	353
Długa	—	547
Podwale	—	479
Podwale	—	522
Podwale	—	522
Sto. Jerska	—	1774

DEPUTOWANI.

z Gminy i miasta Krakowa	—	Antoni Morbitzer.
— 2 — —	—	Maciáy Maczeński.
— 3 — —	—	Jan Kanty Krzyżanowski.
— 4 — —	—	Xiądz Skurkowski Kan. Kat. Krakowski.
z Okręgu		
Powiatów: Krakowskiego	—	X. Łancucki Archipresbiter
— Szkalmirskiego i Hebdowskiego	—	Fran. Hr. Łubieński,
— Stobnickiego i Szydłowskiego	—	Hilaryon Bobrowski.
— Miechowskiego i Jędrzejowskiego	—	Tomasz Nowiński.
— Olkuskiego i Krzeszowickiego	—	Dominik Raczyński.
— Pilickiego, Lelowskiego i Częstocho.	—	Maszadro,

Długa	—	545
Długa	—	545
Długa	—	584
Napoleona	—	494
Bieleńska	—	608
Napoleona	—	494
Ditto	—	ditto
Długa	—	592

Departament Poznański.

Powiaty.	POSŁOWIE.
Poznański	JW. Edward Raczyński.
Babimostki	— Melchior Łącki.
Gnieźnieński	— Maciáy Skrzypiński.
Powidzki	— Karol Krzymuski.
Wągrowiecki	— Serafin Ulatowski.
Kościński	— Jakób Natęcz Keszycki.
Wschowski	— Józef Boianowski.
Krobski.	— Franciszek Garczyński.
Krotoszyński	— Antoni Umiński.
Międzyrzecki.	— Klemens Kwilecki.
Pyzdrowski	— Michał Dąbrowski
Szrodzki	— Antoni Krzyżanowski
Obornicki	— Alexander Bniński.
Szremski	— Antoni Czarnecki.

Długa	—	591
Leszno	—	
Sto. Jerska	—	1775
Krzywekoło	—	181
Długa	—	551
Leszno	—	653
Długa	—	570
Długa	—	570
Leszno	—	669
Długa	—	584
Długa	—	570
Długa	—	570

DEPUTOWANI.

Gminy miasta Poznania.	—	Piotr Gotfrid Stremler
Powiatów: Gnieźnieńskiego i Powidzkiego	—	Xawery Kłossowski
— Pyzdrowskiego i Szrodzkiego		Vacat.
— Krotoszyńskiego i Krobskiego.	—	Karol Wilhelm Knebel
— Wschowskiego i Kościńskiego	—	Walenty Stęszewski
— Międzyrzeckiego i Babimostskiego	—	Christ. Bog. Gumprecht
— Wągrowieckiego i Obornickiego	—	Walenty Brodziszewski
— Poznańskiego i Szremskiego.	—	Teofil Wolicki

Długa	—	570
Ditto	—	556
Długa	—	543
Krakows. Przedm.	—	393

Departament Kaliski.

Powiaty.	POSŁOWIE.
Kaliski	JW. Michał Kielczewski.
Koniński	— Adam Bielski.
Wartski	— Stanisław Jarociński.
Szadkowski	— Antoni Siemiątkowski.

Freta	—	251
Długa	—	584
Freta	—	251

Sieradzki
 Piotrkowski
 Radomski
 Częstochowski
 Wieluński
 Ostrzeszowski
 Odolanowski

— Ignacy Bleszyński.
 — Józef Kaczkowski.
 — Woyciech Ostrowski.
 — Stanisław Tymowski.
 — Maciey Stokowski.
 — Józef Biernacki
 — Stefan Koscecki.

Z Okręgu.

DEPUTOWANI

Miasta Kalisza i Powiatu Kaliskiego
 Powiatów: Sieradzkiego i Szadkowskiego
 — Odolanowskiego
 — Radomskiego i Piotrkowskiego
 — Konińskiego i Wartskiego
 — Ostrzeszowskiego i Wieluńskiego

— Woyciech Trawkowski.
 — Wawrz. Wiczorkiewicz
 — Józef Lizak.
 — Mateusz Maruszewski.
 — Józef Jan Hoffmann
 — Effraim Dehnel

Departament Radomski.

Powiaty.

POSŁOWIE

Radomski
 Kozienski
 Opatowski
 Soleccki
 Sandomierski
 Staszowski
 Szydłowiecki
 Kielecki
 Konięcki
 Opoczyński

JW. Woyciech Bukowiecki.
 — Walenty Osławski.
 — Jerzy Dobrzański.
 — Joachim Karczewski.
 — Onufry Popiel.
 — Józef Chomętowski.
 — Stanisław Sołtyk.
 — Józef Niemojewski.
 — Ignacy Hrabia Stadnicki.
 — Felix Skórkowski.

Z Okręgu.

DEPUTOWANI

Miasta Sandomierza
 Powiatów: Radomskiego i Kozienskiego
 — Opatowskiego i Solecckiego
 — Sandomierskiego i Staszowskiego
 — Szydłowieckiego i Kieleckiego
 — Konięckiego i Opoczyńskiego

— Franciszek Dutreppi.
 — Filip Kołdowski.
 — X. Franciszek Kamiński
 — X. Józef Dutkowski
 — Franciszek Wolski.
 — Bartłomiej Rudzki.

Departament Bydgoski.

Powiaty.

POSŁOWIE

Bydgoski
 Chełmiński
 Toruński
 Kamiński
 Wałecki
 Inowrocławski
 Michałowski
 Brzeski
 Kowalski
 Radzieiowski

JW. Fryderyk Hr. Skórzewski.
 — Mateusz Słaski.
 — Augustyn Działowski
 — Antoni Hr. Grudziński.
 — Ignacy Radoliński.
 — Józef Wolski.
 — Maciey Mystkowski.
 — Maciey Wodziński.
 — Antoni Kosiński.
 — Józef Karski.

Z Okręgu.

DEPUTOWANI

Powiatów: Kamińskiego i Wałeckiego
 — Kowalskiego i Brzeskiego
 — Radzieiowskiego i Inowrocławskiego
 — Chełmińskiego i Bydgoskiego
 — Michałowskiego
 Miasta Torunia i Powiatu Toruńskiego

— Woyciech Henryk Tepper
 — Mateusz Gładyszewski.
 — Ostrowski
 — Loeve
 — Beniamin Gult
 — Pretorius

Departament Lubelski.

Powiaty.

POSŁOWIE

Lubelski
 Lubartowski
 Kazimierski
 Krasnicki
 Krasnostawski

JW. Joachim Owidzki.
 — Władysław Hr. Tarnowski.
 — Józef Dembowski.
 — Józef Wybranowski.
 — Norbert Pęczkowski.

Mieszkanie.

Ulica.	Ner. domu.
Freta	251
Leszno	730
Freta	251
Rymarska	744
Alexandria	2768
Krakows. Przedm.	368
Sto. Jerska	1767
Podwale	522
Długa	584
Krakows. Przedm.	413
Ditto	369
Ditto	414
Nowy Swiat	1249
Długa	584
Ditto	545
Podwale	497
Długa	570
Ditto	584
Długa	543
Krakows. Przedm.	414
Długa	584
Krakows. Przedm.	368
Senatorska	479
Podwale	522
Ditto	ditto
Ditto	ditto
Długa	584
Wierzbowa	613
Długa	549
Ditto	543
Mazowiecka	1849
Długa	547
Ditto	551
Długa	—
Długa	556
Ditto	546
Ditto	556
Sto. Krzyska	1334
Krakows. Przedm.	388
Napoleona	485
Grodzka	364

Chelmski	— Onufry Węgleński.
Hrubieszowski	— Franciszek Węgleński.
Tomaszowski	— Ludwik Rastawiecki.
Zamoyski	— Baron Wyszynski.
Tarnogrodzki	— Stanisław Nowakowski.

Z O k r ę g u.

Miasta Lublina	— Teodor Gruell.
Powiatów: Lubelskiego i Lubartowskiego.	— X. Józef Kozmian.
— Kazimierskiego i Kraśnickiego.	— Stanisław Michałowski.
— Krasnostawskiego i Chelmskiego.	— X. Kłodnicki.
— Hrubieszowskiego i Tomaszowskiego.	— Felix Radzieiowski.
— Zamoyskiego i Tarnogrodzkiego.	— Jan Kanty Terlecki.

Departament Płocki.

P o w i a t y.

Lipiński	JW. Tomasz Chelmicki.
Wyszogrodzki	— Stefan Karnkowski.
Pułtński	— Ludwik Pęczkowski.
Mławski	— Józef Pisarzewski.
Przasnyski	— Franciszek Kamiński.
Ostrołęcki	— Franciszek Domaszewski.

Z O k r ę g u.

Powiatów: Pułtuskiego i Wyszogrodzkiego.	— Tomasz Jędrzejowicz.
— Ostrołęckiego i Przasnyskiego.	— Filip Laskowski.
— Mławskiego i Lipińskiego.	— Stanisław Krokwiński.

Departament Łomżyński.

P o w i a t y.

Łomżyński	JW. Tomasz Skarzyński.
Tykociński	— Józef Szepietowski.
Biebrzański	— Antoni Bykowski.
Seyneński	— Stanisław Ciemnołowski.
Kalwaryjski	— Dominik Babecki.
Maryampolski	— Józef Godlewski.
Dąbrowski	— Jan Kamiński.

Z O k r ę g u.

Powiatów: Łomżyńskiego i Tykocińskiego.	— Franciszek Podbielski.
— Maryampolskiego i Kalwaryjskiego.	— Dominik Gieysztor.
— Seyneńskiego, Biebrzańsk. i Dąbr.	— Mat. Zyniew.

Departament Siedlecki.

P o w i a t y.

Siedlecki	JW. Jan Niemiera.
Garwoliński	— Józef Kurosz.
Zełchowski	— Franciszek Brzozowski.
Węgrowski	— Antoni Łopuski.
Łosicki	— Stanisław Hrabia Alexandrowicz.
Łukowski	— Onufry Podoski.
Radzyński	— Leon Nowakowski.
Biański	— Franciszek Weżyk.
Włodawski	— Ignacy Szlubowski.

Z O k r ę g u.

Powiatów: Siedleckiego, Garwolińskiego i Ze- lechowskiego	— Józef Zieliński.
— Węgrowskiego i Łosickiego.	— Antoni Długoszewski.
— Łukowskiego i Radzyńskiego.	— Jakób Soćko.
— Biańskiego i Włodawskiego.	— Xiądz Hieronim Znitkiewicz.

Mieszkanie.

U l i c a.	Nar. domu.
Napoleona —	485
Długa —	589
Napoleona —	486
Trębacka —	628
Krakows. Przedm. —	440
Stare - Miasto —	42
Święto - Krzyska —	1334
Krakows. Przedm. —	414
Sto Krzyska —	1334
Długa —	584
Trębacka —	628
Krakows. Przedm. —	412
Długa —	545
Senatorska —	—
Kozła —	1821
Stare - Miasto. —	42
Kozła —	1222
Stare - Miasto —	42
Rymarska —	744
Długa —	556
Senatorska —	477
Napoleona —	486
Freta —	251
Stare - Miasto —	43
Napoleona —	486
Podwale —	522
Krakows. Przedm. —	393
Bednarska —	2680
Długa —	570
Bednarska —	2680
Bednarska —	2672
Leszno —	726
Długa —	543
Mostowa —	228
Freta —	257
Długa —	592

Głos

JASŃNIE WIELMOŻNEGO HRABIEGO

Bielin'skiego,

SENATORA WOJEWODY

PREZESA SĄDU SEYMOWEGO KRÓLESTWA POLSKIEGO,

NA PUBLICZNÉY AUDYENCYI SĄDU SEYMOWEGO

Dnia 10 Mca Kwietnia 1828 r. miamy.

WARSZAWA,

W DRUKARNI A. GAŁĘZOWSKIEGO I KOMP. PRZY ULICY ŻABIĘY N^{er} 472.

1828.

DOSTOYNI SĘDZIOWIE!

Zwołani Naywyższą Wola NAYIAŚNIEYSZEGO PANA na Sąd Seymowy, posłuszni rozkazom MONARCHY, przepisom Ustawy Konstytucyjnéy, w dniu Nam wyznaczonym zgromadziliśmy się; ale zważając cel tego zebrania się Naszego, czyież serce nie iest przeięte bolesném uczuciem? Któżby się był spodziewał, ktoby był nawet pomyślał, aby po wskrzeszeniu imienia i istnienia Polski przez Naywspanialszego wiekopomnéy pamięci MONARCHE, i prawdziwie naymiłościwszego Naszego Oycy ALEXANDRA I CESARZA i KRÓLA, po nadaniu Nam od NIEGO przez Konstytucyą wolności i swobód, po tak wielu rozmaitych dobrodzieystwach Kraiowi Naszemu wyświadczonych, po tylu nakoniec nayłaskawszych JEGO w Izbie Seymowéy zapewnieniach o naylepszych JEGO Oycowskich dla Nas zamiarach, któremi cały Naród naymocniéy do siebie przywiązał, któżby mówię pomyślał, że mógłby bydź który Polak obwinionym o nadwerezienie zaprzysiężonéy wierności? Któż iest ten, któryby po tylu nieszczęśliwych doświadczeniach przelewu krwi, wyludnienia i spustoszenia Kraiu, chciał ieszcze stać się narzędziem nowych zaburzeń, anarchii, klęsk, przez które Nasi przodkowie i My współcześni tak nieszczęśliwie przeszliśmy? przecież tego rodzaju obwinienie z istoty swoiéy nayważnieysze z przepisu Artykułu 152 zaprzysiężonéy przez Nas Ustawy Konstytucyjnéy, naypiérwsze przed Sąd Nasz przychodzi.

Król i Prawo nakazuje Nam rozpoznać istotę obwinień i zeznań, ocenić ważność i dostateczność dowodów, powziąć i ustanowić gruntowne o czynach i zamiarach przekonanie, a nakoniec wydać wyrok na prawie i sprawiedliwości oparty. Zanim do dopełnienia tego włożonego na Nas obowiązku przystąpimy, nieśmy naprzód BOGU Nieśmiertelnemu czułe dzięki za to, że opatrzną dobroć JEGO tak usposobiła MONARCHĘ, iż zatwierdziwszy swym Najłaskawszym Manifestem Ustawę, poddał sam rozpoznanie zarzutów Sądowi tąż Ustawą wskazanemu. Ta bacznosc JEGO Pańska, na zachowanie Ustawy Konstytucyjney od obietcia Rządów udowodniona, jest świetnym dla Nas godłem przyszłego szczęścia Narodu, i rekoymią, iż ściśle swobody Narodowe tak przez Wspólnomyślnego MONARCHĘ, iako i JEGO Władze Rządowe utrzymane będą; ale jeżeli MONARCHA tak wzorowy dla Nas daie przykład swoiég uległości dla Prawa, iakżeż my dopiéro mieszkańcy tego Kraiu w winném posłuszeństwie dla tegoż Prawa zachować się powinniśmy? Zginał Naród nierządem, nieuszanowaniem dla Władz Kraiowych; odrodziło się iuż męztwo naddziadów Naszych, którego niedawno przez cudowne odwagi przykłady dali Polacy dowody; okażmy równie przez ściśle uszanowanie i posłuszeństwo dla Prawa naszég uległości odrodzenie.

Wy Szanowni Słuchacze! których sprawa tak ważna na to posiedzenie Sądowe zgromadziła, dzielicie zapewne ze mną równie bolesne uczucia, a iako nieodrodni Polacy cierpicie nad tém, że Rodacy Wasi są o zbrodnię Stanu obwinieni i pod Sąd Seymowy oddani.

Naród Polski wiekami niezatartą wierności dla swoich Królów oznaczał się cechą, stawiał się zawsze jako Puklerz bezpieczeństwa Ich świętęj osoby, a posłuszny Prawu, nieuchybiał winnego uszanowania dla Władz Kraiowych; takimi i Wy, szanowni Słuchacze! w obliczu tego Konstytucyjnego Sądu zapewne się okażecie, a wdzięczni MONARSZE Panującemu, że naznaczając do téj sprawy Sąd Seymowy prawny, z Członków Rodaków Waszych złożony, unikając wszelkich oznaków zadowolenia lub niezadowolenia, w skromném i ściśłém milczeniu i spokojności sprawy téj słuchając, powziąć o niéy dokładną wiadomość zechcecie. Pozwólcie iednak zwrócić Waszą uwagę, że publiczność za zdania swoje nieodpowiedzialna, często już z uprzedzeniem do świątyni sprawiedliwości przychodzi i zbyt iest skora w swoim o sprawie sądeniu. Litość nad niedolą bliźniego, iest przymiotem dobrego iéy serca, a ta niebadając przyczyny nieszczęścia obwinionego, żąda tylko po Sądzie uniewinnienia: kiedy przeciwnie Sędzia zaprzysięgły, równą ludzkością od natury obdarzony, z nakazu sumienia, przytłumić musi wszelkie uczucia litości, których mocny głos gwałtem się do serca iego wciska, i dopełnić przykrego obowiązku swego urzędowania, czerpiąc w prawnych dowodach przekonanie naydostateczniéjsze czyli oskarżony nie zgwałcił należnéj wierności i czynem swoim nie wystawił na szwank spokojności i bezpieczeństwa Kraiu. Musi ten nieszczęśliwy Sędzia walczyć z swoją wrodzoną skłonnością, a roniąc łzy nad przekonanyim winowaycą, musi wyrok swój do prawa i sprawiedliwości stosować.

Naywyższa Opatrzność osłodzić Nam to Nasze smutne położenie chciała, obdarzając Polaków dobroczynnym Królem, do któ-

regu odwołać się drogą łaski wyrokiem uznaznemu winowaycy pozwoliła, uprzedził nawet Nas NAYIAŚNIEYSZY PAN o swoich dobroczynnych zamiarach, gdy w instrukcyi Sądowego postępowania Nam nadanáy, na przypadek dowodami wywołanym bydź mogącego niepomysłnego dla obwinionych wyroku 84 Artykułem w dosłownéj treści przepisał: «iż kary przez Sąd Seymowy zawyrokovane nie będą mogły bydź wykonane, póki WOLA JEGO NAYWYŻSZA o ich wykonaniu lub złagodzeniu obiawioną nie będzie.»

MIŁOŚCIWY KRÓLU! oby głos ten wiernego poddanego, Sędziwego Starca, głos uwielbienia i naygłębszego ze strony Sądu uszanowania, a nayszczęśliwszého ze strony nieszczęśliwych obwinionych wdzięczności za wyżéy umieszczone dobroczynne urządzenie, przedarł się do podnóżka TRONU i przeniknął Oycowskie WASZÉY KRÓLEWSKIÉY MOŚCI serce, które nie zdoła innéy nastęrczyć woli nad tę, która odznaczywszy początek panowania dobroczynnemi zaręczeniami, w nich wskazała wróżbę o przyszłych Narodu losach. Szczęśliwy Naród, któremu NAYWYŻSZY w Miłosierdziu swoim z prawem i szczęściem Kraiu uiednotnionego przeznacza Władcę.

Utrzymanie porządku w téy Izbie Sądowéy Prezydnującemu jest powierzone; Straż honorowa, która ten Sąd Konstytucyiny otacza, pod Jego rozkazami zostaje; ale dla Polaków, którzy ceniąc oświeconą wolność, uszczęśliwiającą Narody, brzydzą się nierządną swawolą, która ie do zguby przywodzi, wszystkie te poczynione ostrożności zbytecznemi się okaza.

W tobie, Szanowna Publiczności, w twoiéy uległości dla Prawa, uszanowaniu dla Władzy Kraiowéy, Sąd Konstytucyjny, któremu mam zaszczyt przewodniczyć, znajdzie dla siebie dostateczne bezpieczeństwo.

Również spodziewam się, że i Wy Szanowni Mecenasi, którym obrony za oskarżonemi poruczone zostały, przywykli do ścisłego wykonania przepisów, nie przestapicie ich granic, a mianowicie Artykułu 68 Urządzenia Sądu Seymowego za prawidło Wam wskazanego.

BOŻE WIELKI! BOŻE SPRAWIEDLIWY! przed którego Maiestatem wielu z Nas iako już schylonych wiekiem, i prawie do grobu zbliżonych niezadługo stanie, który Sądy ludzkie przesądzać będziesz, użyż Nam światła i pomocy, abyśmy tak obowiązku naszego dopełnili, iak prawym Sędziom przynależy, i iak to w obliczu Twoim, który skrytości serc przenikasz, uroczystą zaręczyliśmy przysięgą.

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.